

Travprestationer prisades i helgen

Barbro Carlsson (bilden) fick två priser vid travgalan i lördags kväll. Dessutom var hon först i mål på säsongsavslutningen tidigare på dagen.

Vid årets sista travdag avgjordes den prestigefyllda kuskigan, bläddra till sporten för att se vem som vann.

SIDAN 18

Skattegränsen kan tvinga växande företag att flytta

NYHETER. Skattegränsen är sällan på politikernas agenda numera, men för företaget SAJ Instrument i Mariehamn och andra import- och exportföretag är frågan fortsättningsvis högaktuell.

– Officiell tullstatistik visar att skattegränsen har kostat Åland 76 miljoner euro, och för oss

som enskilt bolag har gränsen kostat väldigt mycket pengar och orsakar stora bekymmer. På grund av det här är vi oroliga inför framtiden. Om vi inte kan verka på Åland så är vi tvungna att flytta, säger företagets vd **Dick Jansson**.

Men trots oron – eller snarare med hopp om att problemet får en lösning – har SAJ valt att

satsa på nybygge i Möckelö och har planer på att mer än fördubbla antalet anställda inom kort.

Det skyhöga bunkerpriset har gett företaget, som utvecklat en världsunik produkt som mäter fartygs läge och rörelser i sjön för säkrare och billigare drift, en ny skjuts framåt.

SIDORNA 4-5

Världsunik låda. Så här anspråkslös ser SAJ Instruments låda ut, men innehållet är världsunikt och ingår numera i många fartygs utrustning. Vd Dick Jansson visar mätinstrumentet.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Stölder från ungdomsgård

NYHETER. Under våren utsattes ungdomslokalen Tvärsan i Mariehamn Strandnäs för inbrott vid tre tillfällen. Över 300 euro, en playstation konsol och över 30 spel, en digitalkamera och en i-pod var en del av bytet.

Tre unga män, som i fredags ställdes inför rätta i Ålands tingsrätt, är misstänkta för inbrotten. En av männen, som tros ha varit med vid alla tre tillfällen, sitter häktad.

Två av männen är även misstänkta för bruk- och innehav av narkotika.

SIDAN 3

Var Kanonloppetets snabbaste löpare

SPORT. IFK Mariehamns **Ian Rodger** var snabbast av alla när Kanonloppet avgjordes i lördags. Trots blött underlag och dålig draghjälp kunde han springa in som etta på drygt 75 minuter.

– Jag tänkte mest på att ta det lugnt i början och inte gå ut för hårt, säger han.

SIDORNA 16-17

Ian Rodger vann för andra året i rad.

Foto: MALIN TILLSTRÖM

Postlådor förstördes i Jomala

NYHETER. 30 postlådor i två bostadsområden i Jomala Prästgården vandaliserades natten till söndagen.

Polisen efterlyser eventuella vittnen.

SIDAN 3

I Västanträsk kan du få din egen frukt pressad

Så gott. Inga tillsatssämnen finns det i äppelmusten från Dahlbloms musterier i Västanträsk, och inga konserveringemedel heller. Ändå står den sig i pastöriserad form minst ett år.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Mmm, vad gott med äppelmust!

NYHETER. David Dahlblom trycker på knappen. På ingen tid alls mosar kvarnen äpplen till en gröt som slås in i silduk och rullar vidare till pressen. Ut rinner stora mängder äppelmust som sedan kan pastöriseras om kunden vill det. Till sist tappas musten i tomma flaskor av allehanda slag.

– Smaka, manar han.

Å, så gott! Så fräscht och friskt.

I år har fler kunder än tidigare tagit med skörden till Västanträsk för att få den pressad till must. I ett huj, medan kunden väntar, är processen klar.

Och det bästa av allt – hela maskinparken

är ett resultat av tankemöda, egna lösningar och återanvända prylar. Själva kvarnen, till exempel, är den gamla matavfallskvarnen som användes ombord på Diana II i tiden.

SIDORNA 12-13

8

kultur

Skådespelaren **Matts Stenlund** var med när Jomalas om- och tillbyggda bibliotek blev officiellt invigt i lördags.

9

nöje

Lasse Fredrikson från Mariehamn kom tvåa i helgens Snapsvis-FM i Åbo.

9

nöje

Tony Wikström har vunnit 50.000 kronor och en finalplats i TV3-tävlingen

åland 24 ikväll

I barnprogrammet Påfågel ser vi våra tittare uppträda i studion.

LÄTTPRESENNINGAR

Tillverkade av grön polyetenfolie. Försedda med aluminiumöljetter.
Storlekar från 2x3 m– 8x13 m

Korslaminerad
Prisex. 3x5 m **11,90**
Vanlig
Prisex. 3x5 m **6,00**

TFN *28 011, BUTIKEN 28 170,
FÄRGER 28 215,
BYGGLAGRET 28 174
ÖPPET: VARD. 8-17,
TORS. 8-19, (Bygglagret 8-17),
LÖRD. 9-14

BYGGVARUHUSET
www.byggvaruhuset.ax

DVD-filmer
500 nyinkomna

5,95/st

TILLFÄLLET

Barn-
stövlar

8,95€

-Nu i ny lokal och med nytt utseende

Vi är billiga, utan att pruta på kvalitén

Våra priser på matgrupper är helt oslagbara

Wilhemina
140+40x90 med
6st stolar i vitt eller svart

569€

Arling ekbord
160x90 med 6st
Alison stolar

569€

Arling ekbord
160x90 med 6st
London stolar

624€

Soffgrupper i exklusiv mjuk
Buffalo. En unik kvalité med
hög komfort

Soffgrupp 3+2
i beige eller
mörkbrun
Buffalo

Soffgrupp 3+2
oslagbara

695€

Kommer på torsdag – men i begränsat antal

Pinto
Hörnsoffa
(observera endast oxblod)

696€

Divan
i micro
svart eller
nougatmicro

449€

TV-fåtölj
med pall
i skinn

279€

OBS! Ny adress och nytt utseende

TILLFÄLLET

– ett företag i Nordiska Tjänster AB

VI HAR ÖPPET-NÄR DU ÄR LEDIG!

Vardagar 10-19. **Lördag Söndag 11-16** tel. 17 570 fax 17 581
Lövuddsvägen, Möckelö (vid flygfältsrondellen)

Damm från byggnadsarbetet var orsaken till att automatlarmet utlöstes vid postkontoret i Sviby. Två enheter var snabbt på plats, Räddningsverket och Jomala frivilliga brandkår.

Foto: JONAS EDSVIK

Automatlarm sysselsätter brandkårerna

■Flera automatiska brandalarm har på kort tid resulterat i utryckningar.

Vid halv fyra tiden på onsdag eftermiddag utlöstes det automatiska brandalarmet vid postterminalen i Sviby. Både Räddningsverket och Jomala frivilliga brandkår ryckte ut. På platsen kunde man konstatera att det var damm från det pågående byggnadsarbetet som utlöst larmet.

Vid tiotiden på kvällen var det dags för utryckning igen. Den här gången till Gullåsen där det var matlagning som hade satt fart på larmet. Räddningsverket och Strandnäs frivilliga brandkår deltog i den utryckningen.

På torsdag morgon fick både Finströms och östra Saltviks frivilliga brandkårer bege sig till ab Skogen men inte heller där var det någon brand utan en mekanisk skada på en tryckknapp som hade utlöst automatlarmet.

På torsdagskvällen gick larmet i Hammarland Hammarbo. Då hade larmet utlöstes av ånga.

På fredagen vid 12-tiden ryckte Hammarlands FBK ut igen då larmet ljud från Klaralundi Näfsby. Vad som utlöst det är okänt, men någon brand var det i alla fall inte.

På fredagseftermiddagen inträffade dock ett tillbud i Saltvik Kroklund. Kärll som fattat eld på spisen hade antänt köksfläkt, men tack vare rådigt ingripande av hemmavarande så kunde branden släckas i sin linda skriver alarmcentralen på sin hemsida.

VSFBK och ÖSFBK åkte till fastigheten för kontroll av att det inte förelåg någon risk för spridning i mellantak. Det blev inga personskador och endast små rökskador i köket. (tt-s/ms)

ÅF saknar Ålands flagga i Bryssel

■Den åländska flaggan saknas, trots en begäran i våras från lagtinget, fortfarande utanför Finlands EU-representation i Bryssel. Det konstaterar Ålands framtids styrelse

Styrelsen uppmanar därför nu lagtingets talman **Roger Nordlund** (c) att skriva till utrikesminister **Alexander Stubb** och förklara att lagtinget förväntar sig att begäran om flaggning hörsammas.

–Särskilt bör för ministern framhållas den traditionella devisen om att ”Syns man inte så finns man inte”, skriver ÅF:s styrelse i ett pressmeddelande. (tt-s)

En ung man sitter häktad för tre inbrott

Tvärsanstölder upp i rätten

Inbrottsplats. I våras utsattes ungdomslokalen Tvärsan för tre inbrott. I går ställdes tre män inför rätta, misstänkta för stöld. En av männen, som misstänks vara inblandad vid alla tre tillfällen, sitter häktad.

Ungdomslokalen Tvärsan i Mariehamn utsattes under våren för tre inbrott. I fredags ställdes de misstänkta inför rätta.

I januari, mars och april bröt sig någon in på Tvärsan i Mariehamn. Vid det första tillfället stals 20 euro i kontanter, vid det andra tillfället stals drygt 300 euro, en playstation 2 konsol, flera playstationspel, en digitalkamera, en i-pod samt godis, och vid det tredje tillfället stals 31 playstationspel, en gitarr, mediciner och mat.

Tre unga män ställdes igår inför rätta i Ålands tingsrätt. En av männen sitter häktad, misstänkt för att ha varit inblandad

vid alla tre tillfällen, medan de övriga två endast misstänks för inbrottet i april.

Förnekar ett av brotten

Rätten börjar med att ta upp de brott där bara en av männen är misstänkt. Mannen förnekar att han brutit sig in på Tvärsan i januari.

–Det har jag inget minne av, säger han.

Landskapsåklagare **Jens-Erik Budd** undrar om det betyder att möjligheten kan uteslutas. Mannen konstaterar att det kan den inte, eftersom han under den här tiden på grund av missbruk ibland har gjort saker som han i efterhand inte minns.

Vad gäller stölden i mars så

erkänner mannen brottet, men han förnekar att han skulle ha tagit i-poden från Tvärsan.

Ljugit i polisförhör

Landskapsåklagaren går sedan över till att läsa upp gärningsbeskrivningen för inbrottet i april. Han berättar att de tre männen ska ha brutit sig in på Tvärsan tillsammans och stulit flera playstationspel och en akustisk gitarr. Senare på kvällen ska två av männen ha återvänt för att stjäla mat och mediciner.

Två av männen erkänner att de varit in på Tvärsan vid tillfället, medan den tredje bestrider åtalet, något som backas upp av en av de andra.

–Jag har tänkt mycket på det

nu i efterhand och jag har kommit på att han aldrig var med in på Tvärsan, han skjutsade oss bara dit och sedan kom han och hämtade oss.

Landskapsåklagaren påpekar att det här uttalandet inte överensstämmer med vad mannen sagt i polisförhören, där han har sagt att alla tre var in på Tvärsan.

–När jag vaknade i cellen kom jag inte ens ihåg vad jag hade gjort för att hamna där. I polisförhören säger man det man tror att poliserna vill höra, man säger det man kommer ihåg, och sedan lägger man till lite för att man ska slippa därför. Därför blir det ofta fel i förhören. Nu i efterhand har jag

kommit på det här, så då måste jag säga det.

Flera stölder

Två av männen är även misstänkta för bruk- och innehav av narkotika.

Den häktade mannen ska ha injicerat subutex samt haft en liten bit hasch på sig vid tillfället, något som han förnekar. Den andra mannen ska ha tagit subutex samt haft en bit hasch och en narkotikaklassad tablett i sin lägenhet, åtalspunkter som mannen erkänner i rätten.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

30 postlådor vandaliserade

Polisen efterlyser vittnen till skadegörelsen i Jomala Prästgården

Någon gång efter klockan 1 under natten mot söndagen vandaliserades 30 postlådor i två bostadsområden nära varandra i Jomala Prästgården by.

Postlådorna har antingen sparkats eller slitits loss. Bilden togs på Sundblomsvägen.

Har pratat med folk

I går åkte polisen till byn för att inspektera skadorna och prata med folk i bostadsområdena.

–Vi tror att vandaliseringen skedde efter klockan ett på natten, men de som bor runt omkring har inte hört något

Vandaler. Postlådsvandaler har varit i farten på flera bostadsgator och gränder i Prästgården ny i Jomala i helgen. Så här såg det ut på Snellmansgränd.

som fått dem att gå ut och titta, säger överkonstapel **Jan-Erik Eriksson**.

Det var rikligt med dag i går morse och vägarna var våta, så hjul- eller andra spår var svåra att upptäcka, meddelar han.

–Därför är vi angelägna om att få in tips från allmänheten. Om någon har sett något som kan sättas i samband med skadegörelsen så kontakta polisen på telefon 527 100, uppmanar han.

Postlådorna har antingen

sparkats eller slitits bort och skadats. Ställningarna med postlådorna har inte blivit påkörda av någon bil.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax

Foto: ANDREAS DIENER
foto@nyan.ax

Oljekriserna gynnar SAJ:s världsunika mätinstrument

I takt med att bunkern blir dyrare väljer fler rederier produkten

Ny logo, nytt kontors- och produktionshus och behov att nyanställa.

Åländska företaget SAJ Instrument ab, som utvecklat en världsunik produkt som hjälper fartyg till säkrare och billigare drift, växer i samma takt som bunkern blir dyrare.

SAJ Instrument har nyligen tagit i bruk en ny och modernare logo som mera direkt visar vad företaget sysslar med, nämligen att mäta fartygs dynamiska läge och rörelser i sjön för att dels få ner bunkeråtgången och dels för att manövreringen på grunt vatten ska kunna ske säkrare och tryggare.

Själv systemet bygger på en grundidé som togs fram för många år sedan och som blivit en världsunik produkt. I dag är systemet en utvecklad, avancerad och intelligent helhetslösning som företaget levererar till varv och fartyg runt hela världen.

Ritningar på nybygge

I fredags hälsade Nya Åland på hos SAJ som länge huserat i Plastos före detta fabrik på Fabrikgatan på Klinten i Mariehamn. Vd **Dick Jansson** har redan ritningarna färdiga för det nya kontors- och produktionshus som snart ska byggas i Jomala Möckelö.

–Byggstarten blir antingen i höst eller i vår, berättar han.

Orsaken är större efterfrågan på produkterna och beho-

Bygger nytt. SAJ ligger i startgroparna med det nya huset som ska byggas i Jomala Möckelö bredvid Färghuset.

vet av mera ändamålsenliga lokaler. Förståelsen för fartyghydrodynamiken har ökat hela tiden, och särskilt nu när bunkern blir dyrare och rederierna tvingas spara och minska bunkeråtgången.

I dag består personalen av fem personer, men målet är att bli fler, upp till tio-tolv anställda.

Kraven på dem som nyanställs är höga: Automationsingenjör med några års erfarenhet, nautisk bakgrund, vana att köra fartyg, kunskap inom fartygsdynamik, gärna sjöbefäl.

–Vi får se, kanske kan vi lyckas locka hem någon från sjölivet. Vi har tänkt rekrytera personal på Åland, i Finland och Sverige.

”Ett livsverk”

Grundidén till mätinstru-

mentet är en uppfinning som sjökapten **Sven Arthur Jansson**, pappa till Dick och hans bror **Dan-Erik Jansson**, i dag teknisk chef, funderade ut för länge sedan. Sönerna har varit med nästan sedan barnsben och har under årens lopp vidareutvecklat och förfinat produkten. I dag, när allt presenteras på flatbildsskärm, krävs mera mångsidig och intelligent mjukvara som kräver mycket utveckling vilket gör det svårt att kopiera.

–Ett livsverk och en jökla utmaning. Hydrodynamik är ett svårt ämne, och för att vi ska kunna sälja produkten måste vi först kunna förmedla kunskapen om vad det handlar om.

Intuiti enheterna gömmer sig elektronik och program som plockas ihop av olika komponenter inom företaget.

–Det är inte bra då kunderna uppfattar våra transporter som besvärliga.

Olika komponenter ska anlända till produktionen i Mariehamn på rätt tid. Komponenterna plockas ihop till instrument som mottagaren ska ha i rätt tid.

Det är grundförutsättningen för företagandet i ett samhälle.

–Verksamhetsförutsättningarna på Åland är i olag. Åland är i dag ingen gynnad plats för oss. Allt ska klaras in och ut och trots att vi använder kurir går det fel. Vi vet inte vad vi ska ta oss till. Skattegränsen skapar väldigt stora

Kroppsspråk. Dick Jansson tar armarna till hjälp för att visa hur fartyg kränger - det vill säga bakgrunden) tar SAJ Instrument nu ett nytt kliv framåt med sitt världsunika produkt.

Enheterna monteras på noga utvalda positioner i fartyget och informationen läses av i realtid på en skärm på bryggan. Systemkonceptet kan användas på alla typer av fartyg.

Allt görs i fabriken

–Vi utvecklar, tillverkar, installerar och servar vårt system som skraddarsys för varje fartygstyp. Vi är världsledande på mätnoggrannhet och totalkoncept, sammanfattar han.

Och undra på det – genom att man har information om fartygets dynamiska beteende kan man också anpassa fartygets trim och få vägledning om bästa möjliga läge för drift.

–Vi har fall där man kunnat öka farten med 1,5 knop med samma kraftuttag då det dynamiska läget anpas-

sats, vilket medför en avsevärd bunkerbesparing på upp till tio ton per dag på ett stort fartyg. Det blir sköna sparslantar för rederiet.

Det blir många resdagar för båda bröderna, 150-200 resdagar per år ut i världen. Inte för att serva i första hand, eftersom systemen är driftsäkra och användarvänliga och sällan går sönder, utan för att installera dem på nya fartyg. Man åker också på mässor och försäljningsresor.

Mängder av fartyg

Hittills finns SAJ-systemet ombord på hundratals fartyg runtom i världen. Ett 70-tal av dem är kryssningsfartyg – i princip alla som byggts under de senaste tio åren. Ett av flera pågående projekt är en stor serie bilfartyg

på ett jättevarv i Korea, världens största kryssningsfartyg ”Oasis of the Seas” som byggs i Finland, många fartyg i Tyskland, bland andra världens största ro-rofartyg för Stena. Varvet Fincantieri i Italien, flytdockor i Egypten och privata lyxjakter i USA finns bland kunderna. Listan kan göras lång.

Systemet finns också på de åländska färjrederiernas fartyg, Birka Cruise, Viking Line och Tallink Silja Line. Också de åländska skärgårdsfärjorna har systemet – även den som är under byggnad.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

”Om politikerna inte löser problemet återstår bara att flytta”

Skattegränsen hinder för företag som SAJ

En ohållbar situation.

Så beskriver vd **Dick Jansson** vid SAJ Instrument dagsläget med skattegränsen.

–Om inte politikerna löser problemet tvingas kanske företag att lämna Åland så småningom.

Resultatet av skattegränsen är – elva år efter att Åland fick sitt skatteundantag – att producerande företag med import och export med EU tvingas använda det dyraste transportsättet för att klara leveranser i tid med minsta möjliga bekymmer.

–En ohållbar situation, spe-

ciellt när också vissa internationella kurirtransportörer sviker Åland och företagen debiteras dubbelt för försändelserna. I dag är det bara Posten Åland som sköter kurirtrafiken via TNT på normala villkor, säger han.

Skattegränsen är inget stort samtalsämne längre i den åländska dagspolitiken, kanske för att ingen längre arbetar aktivt för att lösa problemet, förmodar han.

Kostar tid och pengar

För ett företag som SAJ kostar skattegränsen mycket tid och pengar och orsakar stor irritation.

bekymmer för oss, säger vd **Dick Jansson**.

Som resa utan pass

Att exportera utan VAT-nummer är som att själv resa utan id-kort och pass, är hans beskrivning. Det leder till att varor fastnar på vägen och för att få det att löpa någorlunda tvingas företaget numera anlita den dyraste formen av kurir.

–Skattegränsen har kostat oss fruktansvärt mycket pengar och vi är oroliga inför framtiden framför allt på grund av handelshindren. Om vi inte kan verka på Åland måste vi flytta, även om vi inte vill det.

Visst gör väl landskapsregeringen lite försök då och då att få bort gränshindren, säger han.

–Men jag är bedrövad över att snusfrågan får så mycket större uppmärksamhet än vad skattegränsfrågan får. Våra politiker är ju tillsatta för att se till att verksamhetsförutsättningarna på Åland är i skick!

Den viktigaste av de fyra grundstenarna i EU-anslutningen – fritt varuutbyte – fungerar inte, konstaterar han.

–Skattegränsen har hittills kostat Åland 76 miljoner euro enligt officiell tullstatistik. Det

är kostnader som vi och andra företag måste ta från vårt netto, eller så blir kunderna tvungna att betala mera.

Enda alternativet

För SAJ, och kanske också för andra företag, är risken för utflyttning överhängande på längre sikt.

–Utflyttning är enda alternativet ifall skattegränsproblemet inte blir löst. Att de nya tullkodexreglerna kommer nästa år gör inte saken bättre, säger han.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

en del av allt det det som SAJ-systemet mäter. Med nya logon (i

Mjukvara. Berndt Johansson har jobbat hos SAJ som programmerare över sex år. Hans arbetsbord är fullt med datorer och sladdar.

Låda. Så här ser enheten ut som rymmer elektronik och program. Innehållet plockas ihop i Mariehamn. Enheten placeras på ett utvalt ställe i fartyget och mäter dess rörelser för säkraste och mest ekonomiska drift och manövrering.

Gamla Plasto. SAJ lämnar snart den nuvarande lokalen för nybygget.

Mise-kunder får värdebevis

Alla Mise-hushåll ska från och med måndag om en vecka uppvisa ett värdebevis när de avgiftsfritt lämnar avfall vid de bemannade återvinningscentralerna.

Ålands miljöservice kräver från och med 20 oktober ett värdebevis av sina kunder. Med det i handen har privatpersoner rätt att avgiftsfritt lämna sina sopor till Mises bemannade återvinningscentraler. Bevisen börjar sändas ut nästa vecka till samtliga hushåll knutna till bolaget.

Reglerna för vilket avfall som får lämnas samt vilka kunder och fraktioner som faktureras är de samma som tidigare.

–Privathushåll och fritidshus inom Mise får fortsättningsvis lämna återvinningsmaterial och farligt avfall utan extra kostnad samt två säckar brännbart restavfall per månad. Grattisäckarna redovisas på värdebeviset, rapporterar Mise genom verksamhetsledare **Fredrik Karlsson**.

Inga friåkare

Företagskunder och övriga betalar per mängd enligt en prislsta. Betala får även de göra som inte kan uppvisa ett

Bättre ordning. Med värdebevis hoppas Mise få bättre ordning vid återvinningscentralerna - i alla fall de bemannade. Foto: JONAS EDSVIK

värdebevis och på det här sättet hoppas Mise bli av med så kallade ”friåkare” på renhållningssystemet.

–Värdebeviset leder dessutom till att de hushåll som fortfarande inte anmälts till Mise inte kommer att kunna utnyttja Mises service på samma villkor som anmälda hushåll.

Varje lägenhet i ett flerfamiljshus får ett eget värdebevis. I de fall då dessa lämnar avfall som inte är gratis faktureras den enskilda lägenheten och inte fastighetsbolaget. Värdebeviset ses som ett första steg i processen, i framtiden byts de nämligen ut mot elektroniska kort som re-

gistrerar besöken vid återvinningscentralerna.

–Från Mises sida har vi goda förhoppningar om att införandet av värdebeviset kommer att löpa smidigt och att det kommer att göra Mises renhållningssystem bättre.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Nu byggs Hellesbysandsvägen

HAMMARLAND. Nu är allt klart för breddningen och grundförbättringen av Hellesbysandsvägen i Hammarland. Bygget kan eventuellt komma i gång redan denna höst.

Hellesbysandsvägen har länge funnits i kommunens planer och pengar för den

första byggnadsetappen finns upptagna i årets budget.

Man har fått klartecken från landskapsregeringen om landskapsandelen för vägbygget, berättar kommundirektör **Kurt Carlsson**.

Kommunstyrelsen som hade vägfrågan uppe vid sitt senaste möte konstaterar att vägplanen nu vunnit laga

kraft, vilket betyder att byggnadstekniska nämnden inom kort kan bjuda ut den första etappen av vägbygget på entreprenad. Det handlar om en sträcka om 1565 meter från Torpvägen mot Hellesbysand som skall åtgärdas i detta skede. Den andra etappen i vägprojektet omfattar en lika lång sträcka varför

hela vägprojektet omfattar drygt tre kilometer väg.

Enligt kommundirektören handlar det i det första skedet om en breddning och grundförbättring av vägen. Ytbeläggningen av vägen blir aktuell först när den andra etappen av bygget är klar. (jk)

Krockade vid grinden

■I fredags krockade en personbil och en lastbil på hamnområdet i Västerhamn. Fordonen färdades bredvid varandra och stötte samman i sidled när de två bilköerna gick ihop vid grinden till området. Inga personer skadades. Fallet rubriceras som äventyrande av trafiksäkerheten.

En annan incident som ock-

så betecknas som äventyrande inträffade i lördags i Jomala Sviby. En bil körde av vägen till vänster på norra Svibyvägen. Inga personer fanns på platsen när polisen kom. Utredning pågår.

En bilist som körde med dubbdäck togs av polis i fredags på Svibybron i Jomala. (ao)

Kärnkraftsbygget fortsätter

■Den miljökonsekvensbeskrivning som det finska energibolaget Fennovoima har lämnat in till arbets- och näringsministeriet har godkänts. Fennovoima fortsätter att förbereda kärnkraftsprojektet på orterna Pyhäjoki, Strömfors och Simo.

I beskrivningen har man bland annat undersökt konsekvenser av radioaktiva utsläpp, avfallshantering och ”mycket osannolika olycksituationer”.

Bedömningen av miljökonsekvenserna visar att projektet inte kommer att medföra skadlig påverkan på miljön på någon av orterna.

Fennovoima ägs av 60 företag och energianläggningar och Ålands Elandelslag är ett av dem. Målet är att kärnkraftsbygget ska börja 2012 och att elproduktionen ska vara igång 2020. (lf)

Hyreshöjning i Hammarland

■**HAMMARLAND.** Kommunstyrelsen i Hammarland går in för en höjning av hyrorna med tre procent i de bostads- och andra lokaler som kommunen hyr ut. Hyreshöjningen skall verkställas från den 1 februari nästa år och utgör närmast en inflationsjustering.

Kommundirektören hade föreslagit en något högre höjning men styrelsen stannade enhälligt vid att bara justera hyrorna med tre procent. Totalt gäller hyreshöjningen ett trettiotal lokaler, varav en betydande del är pensionslägenheter. (jk)

Plogavgifter höjs i Jomala

■**JOMALA.** Plogningen av privata vägar i Jomala blir dyrare. Kommunstyrelsen i Jomala har beslutat höja taxorna med 15 procent.

Avgiften baserar sig på vägsträckans längd, det finns sam-

manlagt fyra olika taxor.

Vägar under 100 meter stiger till exempel nu till 69,68 euro utan moms medan plogning av vägar som är längre än en halv kilometer kommer att kosta drygt 116 euro. (tt-s)

Propellerhaveri på Ålands hav

■En fiskebåt tappade vid 12-tiden på fredagen propellern mitt på Ålands hav. Den finländska besättningen på tre personer larmade sjöbevakningen och eftersom en patrullbåt från Mariehamn råkade vara ute kunde den

manöverodugliga fiskebåten undsättas på bara 38 minuter.

Båten bogserades till Korrvik.

Då tillbudet inträffade blåste det västlig vind, 5-6 meter per sekund. (tt-s)

Stulna cyklar

■En mörkgrön damcykel av märket DBS classic stals utanför Ålands centralsjukhus 3 oktober och en blågrå Bianchi har tagits på Snickerivägen

någon gång de senaste två månaderna.

Stölderna är rubricerade som olovligt brukande och utreds hos polisen.

Hund och bil kolliderade

■I fredags kolliderade en personbil med en stor svart hund som sprang lös på Gut-

torpsvägen i sund. Hunden sprang från platsen och bilen fick skador i fronten. (ao)

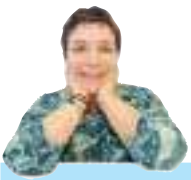
Nyan rättar

■Ett citat blev fel i artikeln om mötet på Lappo skola i lördagens Nya Åland.

Det som **Salme Sjöblom** frågade om Brändö kommunfull-

måktiges ordförande **Mathias Eriksson** var:

–Är han jävig eftersom han också är föreståndare och lärare på Brändö skola?

Kiki Alberius-Forsman

Epost: kiki@nyan.ax
Telefon: 528 451

familjen

Dagens namn

EBBE, EBBA

Dop

Ebba Arna Erika Hellström döptes i söndags i Jomala kyrka. Föräldrar är Josefin Wikstrand och Simon Hellström i Vallentuna. Mamma är bördig från Åland.

Vi firar 1-15 år

Amanda Karlsson i Sund Bredbolstad fyller 4 år i dag den 13 oktober. Hon grattas av mamma och pappa.

Gratulerar 40 år

MARJO SUNDQVIST

Namn: Marjo Hannele Sundqvist.

Född: den 19 oktober 1968 i Toholampi.

Bor: i Geta Grägnäs.

Yrke: jordbrukare.

Intressen: motion, resor, djur, natur och hunden Harry.

Familj: maken **Stefan** och sönerna **Tomi** och **Nicklas**.

Födelsedagen: firar med familj och vänner på resa till Cypern.

Gratulerar 50 år

RUNE SJÖLUND

Namn: Rune Sjölund.

Född: den 17 oktober 1958 i Lemland.

Bor: i Lemland Bengtsböle.

Yrke: jobbar på Mariehamns grönsaker.

Intressen: husbilen och motorcykeln.

Familj: frun **Anki**, barnen **Mikaela**, **Maria**, **Benjamin**, **Pontus**, **Linus**, **Joel**, **Rebecka**, **Adrian** och **Nelly** samt 4 barnbarn **Embla**, **Sam**, **Thor** och **Neo**.

Födelsedagen: firar inte utan reser bort

Nygifta

Per Anders Ingmar Turfvesson, Uppsala, och **Runa Tyra Erika Eriksson**, Jomala, vigdes i lördags den 11 oktober i Jomala kyrka. Gemensamt efternamn blir Turfvesson. Vigselförrättare var kaplan Roger Syrén.

Döda

ÅKE BAMBERG

Den 9 oktober avled **Jarl Åke Bamberg** i Mariehamn. Han var född den 28 december 1919 i Mariehamn och gift med **Karin**, född **Holmberg**.

Åke Bamberg växte upp mitt på Norragatan och sprang till skolan uppe på kullen när det ringde in. Redan som 12-åring fick han sin första anställning. Han var vakt vid tennisplanerna vid Badhusparken. Senare blev det, utöver tennisen, mycket framgångsrik löpning för honom. Han innehade länge det åländska rekordet på 400 meter och ett tag hade han också rekordet på 200 meter. Löpningen slutade han med på grund av sjukdom men tennis spelade han ända upp till 83 års ålder.

Åke Bamberg studerade vid handelshögskolan i Åbo där han blev diplomekonom.

Samtidigt var han ordförande i Ungdomsgillet i Mariehamn, då han bland annat tog luciafirandet till Åland.

Mellan åren 1947 till 1952 var Åke Bamberg chefredaktör vid tidningen Åland, därefter arbetade han bland annat vid Ålandsbanken. 1955 blev han stadskamrer vid Drätselkontoret i Mariehamn. Där stannade han till 1970. Några år var han ekonomichef vid Ålands centralsjukhus.

Nygifta

Nadja Wickholm och Niko Salminen gifte sig i Sibbo kyrka den 8 augusti. Familjen bodde tidigare på Åland. Brudgummen tar släktnamnet Wickholm. Paret vigdes av Helene Liljeström.

Foto: PRIVAT

Hans stora samhällsintresse och rättspatos förde honom för en tid in i politiken och i början av 1970-talet invaldes han på fs: s lista som landstingsman.

Därefter arbetade han fram till pensioneringen som landskapets finanschef, från 1973 till 1983.

Förutom samhälle och idrott var familjen och släkten hans största intresse. Han var en kärleksfull och roligt morfar för sina älskade barnbarn.

Närmast sörjande är fru Karin och barnen **Maria**, **Christina** och **Bitte** med familjer samt syster **Elin** i Helsingfors.

GRETEL WILLIAMSON

Den 7 oktober avled **Gretel Marianne Williamson** i Hammarland Frebbenby. Hon var född den 27 augusti 1924 i samma by.

Efter skolgång i Hammarland och Mariehamn gick Gretel Williamson ett år i Ålands folkhögskola och utbildade sig sedan vid Helsingfors barnmorskeinstitut. Hon gick, precis som sin syster, i mammans fotspår och blev barnmorska.

Som nyutbildad arbetade hon en kort tid i Helsingfors och återvände sedan till Åland och en tjänst vid Godby sjukhus. Hon var under många år kommunal barnmorska i Hammarland.

Under kriget tjänstgjorde hon som lotta i Jomala Ingby.

1962 flyttade hon till Mariehamn. Hon tjänstgjorde vid ACS fram till pensioneringen i början av 1980-talet. Därefter hoppade hon in som extrapersonal vid behov.

Gretel Williamson trivdes på fritiden med att sköta om huset och trädgården. Hon älskade att resa och handarbetade gjorde hon också gärna. Hon var pigg och i farten långt upp i åren och hon ställde med glädje upp som mormor. Hon ville gärna vara till nytta för många människor.

Sörjande är dottrarna **Christina** och **Birgitta** med familjer.

Denne kille föddes den 5 oktober. Han var 52 cm lång och vägde 3.620 gram. Sofia Mattsson, 2,5 år, blev samma dag storasyster. Föräldrar är Adam Mattsson och Irene Jansson i Hammarland Hellesby.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Detta är Noel som föddes den 5 oktober klockan 23.52. Han var då 53 cm lång och var 4.490 gram tung. Storasyster blev därmed Diana Karlsson, snart 5 år. Föräldrar är Diana och Stefan Karlsson i Lumparland Lumparby.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Kom ihåg

■ ■ ■ Föreningen Ålandsfåret:

Kurs i oljegarvning av fårskinn 1.11-3.11 med Sofie Kleppe, för mera information och anmälningar hör av dig till Majja Häggblom senast den 14.10. telefon 040 742 8967 eller e-post info@alandsfaret.ax

■ ■ ■ Mariehamns pensionärsförening:

Boulesektionen börjar spela boule i Baltichallen med start den 13.10 mellan klockan 13 och 15.

■ ■ ■ Mariehamns pensionärsförening:

Födelsedagsfest i Margaretagården onsdag 15.10 kl 14.00. "Jag hade en gång en dröm..." tankar - sånger - dikter och bilder med Moderatokören och Kaj-Gustav Sandholm. Hjärtligen välkomna!

■ ■ ■ Norra Ålands pensionärer:

Lunchträff i Godby hotell och restaurang onsdag 22.10 kl 13.00. Tomas Lyyski från Viking Line och Sundqvists buss informerar om måndagsresor. Sång och dans till

tonerna av Kalle och Christer på dragospel, Karl-Olof Westerlund på bas, Ulf Andersson på gitarr och Lassu Haglund på trummor. Obs! Lotteri. Anmälningar senast fredag 17.10 direkt till Godby hotell och restaurang på telefon 41 170. Välkomna nya som gamla medlemmar, eller gästande seniorer!

■ ■ ■ Rädda Barnen:

Höstmöte tisdag 21.10 kl 19.00 i Öppna Förskolans nya lokal på Västra Esplanadgatan 8, Mariehamn. Kl 19.30 berättar Max Holm från Rädda Barnen Finland om barns rätt till en trygg skola i Nepal.

■ ■ ■ Sund Kultur:

Vi arrangerar den traditionella Lilla Julmarknaden på Jan Karlsgården lördag 29.11 kl. 10-15. Alla som vill delta kan kontakta Marc Blumenthal tel. 040 504 7910 eller marc.b@luukku.com

■ ■ ■ Vårt Hjärta/Tittutverksamhe-

ten: Föräldra-barn-gruppen för barn 0 - 3 år med något funktionshinder träffas måndag 13.10, kl 11-13, i St: t Mårtensgården i Mariehamn, som tidigare jämna veckor, måndagar. Välkommen även utan föranmälning!

■ ■ ■ Ålands fåravelsförening:

Välkomna på höstmöte tisdag 14.10 kl 18.30 på Naturbruksskolan. Stad-geenliga förhandlingar samt kaffe med dopp. Därefter har vi bjudit hit Kaj Sjunneson från Sveriges Lammproducenter. Kaj och hans hustru Ann driver en större fårgård med vårlammsproduktion. Kaj besitter stor kunskap i lammproduktion så ta tillfället i akt och kom och lyssna och diskutera med honom!

■ ■ ■ Ålands hälsoalternativ:

Vi arrangerar en bussresa till Harmominässan i Liljeholms hallen 1.11. Anmäl dig till tel 22570.

■ ■ ■ ÖSUF:

Städtalka på Högtomt tisdag 14.10 kl 18.00.

OBS! Det händer

MÅNDAG 13.10 BIO

■ ■ ■ Bio Savoy kl 18.00.

Vicky Christina Barcelona. Filmen får fyra stjärnor av Nyans recensent.

■ ■ ■ Bio Savoy kl 20.00.

Mamma Mia. Filmen får fem stjärnor av Nyans recensent.

TISDAG 14.10 BIO

■ ■ ■ Bio Savoy kl 18.00.

Vicky Christina Barcelona. Fil-

men får fyra stjärnor av Nyans recensent.

■ ■ ■ Bio Savoy kl 20.00.

Mamma Mia. Filmen får fem stjärnor av Nyans recensent.

TV

■ ■ ■ FST5 kl 18.30 (reprise)

söndag 20.50). I programmet Dok: Vägleda berättar tre finländare som konverterat till islam. Bland dem Mariam Nordberg i Mariehamn.

JUST NU LOPPMARKNAD

■ ■ ■ Cirkeln/Emmaus loppmarknad, Köpmansgatan

11. Öppet måndag-fredag kl 10-17 (torsdagar till 19), lördagar 11-14.

■ ■ ■ Emmaus byggretur, Skogshyddsvägen 7.

Öppet måndag-fredag kl 8-16.

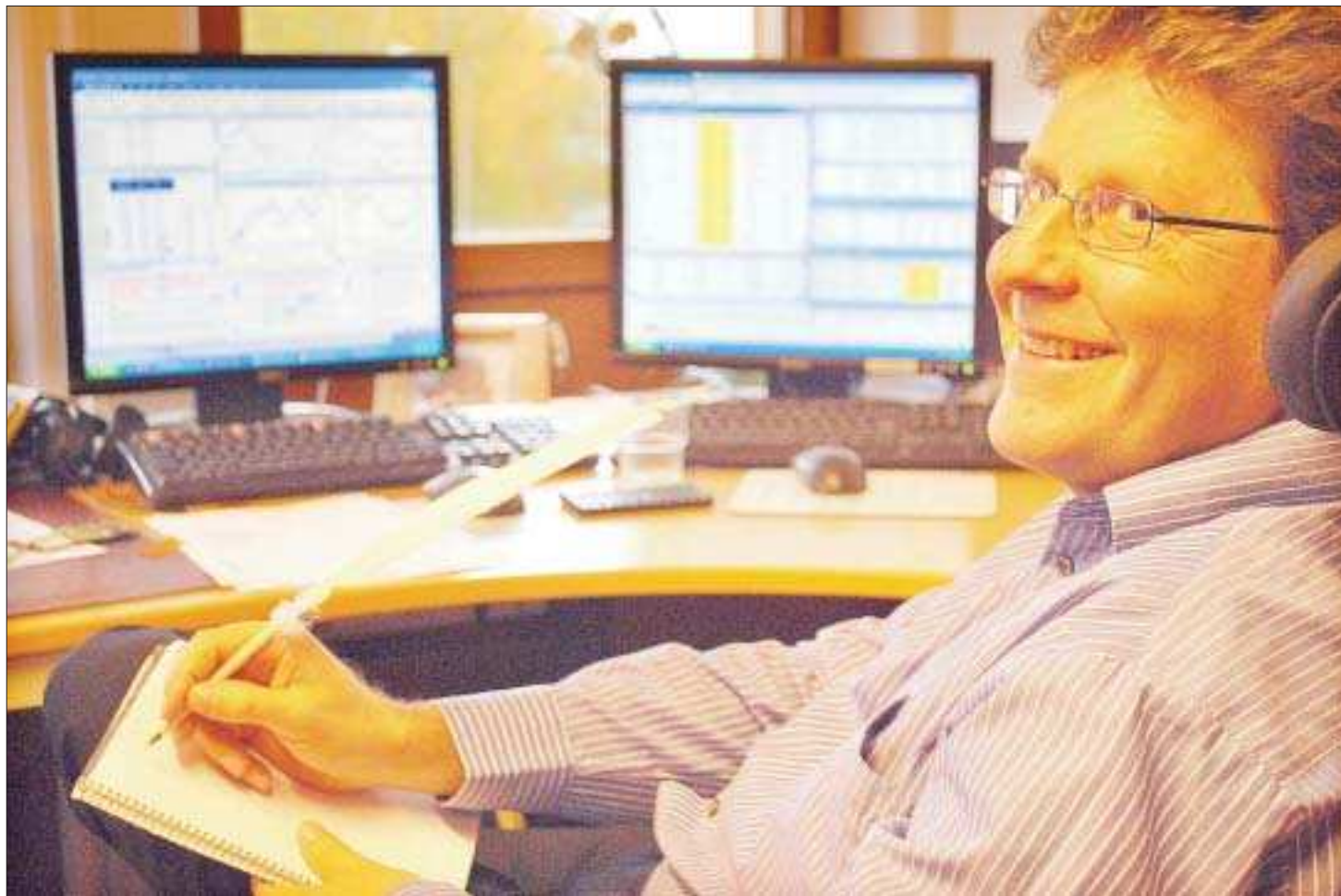
■ ■ ■ Antikvariat Pierre, Köpmansgatan 11.

Öppet måndag-fredag kl 10-17 (torsdagar till 19), lördag 11-14.

■ ■ ■ Möbelreturen/Kata-

pult, Skogshyddsvägen 7. Öppet tisdag-fredag kl 9-16.

PRATSTUNDEN

Mannen med tvära kast. Från börserna till dikterna, Yngve Söderlund är börsmäklare och poet. Nu fyller han 50 och skriver några halsbrytande rader om detta alltmedan börserna rasar värre än någonsin.

Yngve är både börsmäklare och poet

*Ett halvt århundrade
tänk vad mycket
att få vara med*

*Ett halvt århundrade
ett blink ute i kosmos
eller
en millimeter för atomen
i en sten*

*I ett halvt århundrade
har jag nu varit här
vad nu det
är*

Typiskt Yngve. Man tappar andan mitt i läsningen. Mellan raderna finns mycket att hämta.

Börsras

Yngve Söderlund är byrålädspoeten som också är börsmäklare.

Vi samtalat en timme i en litet konferensrum på hans arbetsplats, Ålandsbanken. När han går tillbaka till sin plats vid datorerna har börserna gått något uppåt. berättar kollegerna. Under de få minuter fotograferingen varar börjar de gå ner igen. Det är verkligen oroligt på börserna dessa dagar.

–Situationen nu är den absolut värsta jag varit med om! Denna fundamentala osäkerhet, säger han bekvämt tillbakalutad i fåtöljen med benen i kors.

Redan 1987 börjande han med aktierna. Han borde kunna sin sak. Han handhar pensionsstiftelser och fonder i mängd och kan genom att bara trycka på en knapp köpa aktier i USA för 1 miljon euro.

Sedan flera år tillbaka har börserna levt med en otroligt stor uppgång. Aktörerna har, som han säger, blivit allt ivrigare och alltmer giriga.

Blodomlopp

Att vara börsmäklare handlar enligt honom mycket om psykologi. Det är bra att ha framtidstro och kanske, som Yngve, att vara filosofiskt lagt därtill.

–Visst är det nu man borde

Fakta/Yngve Söderlund, 50 år

Namn: Yngve Johan Söderlund.

Född: den 18 oktober 1958 i Mariehamn.

Bor: i barndomshemmet på Idrottsgatan i Mariehamn.

Yrke: börsmäklare.

Intressen: barnen, kvantfysik, kosmologi, utrikespolitik, historia, kartor, böcker, film, toppfotboll, resor, stug- och båtliv

Familj: barnen **Deidre**, 10 år, och **Fabian**, 6 år, och sambo **Carina Strand**.

Firar: senare med inbjudna.

köpa, eller rättare sagt det gäller att kunna identifiera botten och toppen, det är då det ska säljas och köpas. Folk kan ställa frågor i stil med om vi har några Nokia. Men vi har ju aldrig några Nokiaaktier på hyllan. De dyker upp när priset är det rätta.

Också för en helt oinsatt är samtalet om börserna nöjsamt och lärorikt.

–Pengaflödet är som ett blodomlopp.

Öppna ögon?

Allt går att tolka på två sätt, förklarar Yngve. Alltså negativa signaler blir positiva för andra aktörer. Det grundläggande felet är att det funnits för mycket pengar i omlopp de senaste åren.

–Jag undrar jag hur öppna ögon de faktiskt hade, de som orsakade hela raset. Begreppet faktiskt inte vad som skulle ske? I så fall är det nästan komiskt. De som ska begripa, begriper ingenting. De lånade 33 gånger det kapital de hade. Det är ju alldeles orimligt. Det är som att du har en euro och lånar 33, enkelt uttryckt, med den som säkerhet.

Inflation

En inflation som berör alla på Åland kan bli följden. Men det är inte säkert. Ingenting är säkert i dessa dagar.

Att hela länder kan gå i konkurs, som vi hört om Island i dessa dagar, är något alldeles nytt och häpnadsväckande.

Och att regeringarna går in och räddar banker – men vad kommer de pengarna egentligen ifrån?

Yngve kan inte annat än

rycka på axlarna och växla ben över ben.

–Ja, vad kommer pengar egentligen ifrån?

Inca-kulten

Yngve hade fyra syskon, ett dog i tidiga år. Mamma och pappa var lärare. Han gick i Övernäs skola och senare i Lyceet. Juridiken lockade och läkarbanan eller att bli arkitekt.

–Kanske var det minsta motståndet lag som gjorde att jag valde ekonomistudierna. Men nationalekonomi intresserade mig verkligen.

Det blev plugg vid Stockholms universitet. Första anställningen var på Interkonto, där bland annat Visa administreras.

–Jag startade något som kallades Inca-kulten. Jag skrev reportage i ett infoblad som handlade om korfbollsgänget på företaget och rönne uppskattning för det. Det var roligt.

Bankman

Det var mamma som lockade hem sonen igen med en annons om ett ledigt arbete som kontorschef för banken i Jomala Gotthby. Där satt han och räknade plus och minus och hade en del byoriginal till kunder som kunde sitta i timtal på kundstol och berätta gamla minnen.

Ett gammalt hus i Möckelö köpte han och rustade upp. När barndomshemmet i Mariehamn blev tomt sommaren 1996 flyttade han tillbaka dit.

Full byrålåda

Poesin kommer till honom just

före det att han ska somna in. Då går han upp och skriver ner det.

–Det bara kommer. Jag får meningar i huvudet. Det är väldigt intressant. Någon slags sanning kan väl ändå orden rymma.

Det händer att han plockar fram verserna på nytt och filar på dem. Byrålådan är full. Men att publicera sig verkar han inte ha något större intresse av.

Yngve är...

Under tre år skrev han dikter i Xit under rubriken "Yngve är...". En gång deltog han i Poetry Slam och kom tvåa.

–Numera är det mer så att jag vill ha ett ord och hitta på kring det. Då kan det på raken dyka upp 20 till 30 olika dikter.

Födelsedagsverser skriver Yngve också, sällan på rim. Han läser ingen poesi.

"Zen och konsten att sköta en motorcykel" av **Robert M. Pirsig** är en favoritbok. **Douglas Adams** verk "Lifarens guide till Galaxen", en annan. **Peter Nilsons** böcker har han också lusläst.

–Kvantfysiken kan bevisa Guds existens, eller i alla fall, att någon typ av Gud existerar.

Vad är värde?

Kent Danielssons rutor i Nya Åland har Yngve uppskattat.

–I dem speglades hela livet.

Lite senare ställer Yngve frågan.

–Vad ska egentligen ett telefonsamtal kosta? Det kan pågå i 45 minuter och inte vara värt ett dugg. Det kan vara 10 sekunder och rädda många liv. Vari ligger värdet?

Tioårsresor

I korridoren utanför börsummet berättar han om det roligaste han vet: tioårsresor.

–När min dotter fyllde tio år reste vi till Indien. Det var jätteroligt. Jag hoppas få resa med min son också när han fyller tio.

TEXT & FOTO:

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax

Annonsera i
den tidning
du själv läser.

Kontakta Nya Ålands
annonsavdelning
tel. 23 444

Nya Åland
☆☆☆

**Bli medlem
du också:**

Kobba Klintars vänner
ÅAB 660100-1186949

HÖGSKOLAN PÅ ÅLAND

LEDIGA STUDIEPLATSER

finns på utbildningsprogrammet för

VÅRD (sjukskötarutbildning)

som startar i januari 2009.

Lämna in ansökan senast 31.10.2008.

Ansökningblankett finns på vår hemsida:
www.ha.ax

För mer information, ring 537 702.

VECKANS
special
EDAMER OST
ACA
..... kg **7,49**

VECKANS Måndag-lördag
erbjudanden

Rostbiff färsk
Dahmans kg **14,50**

Revbensspjäll
Reb kg **5,90**
färska och kryddade

Roslagslimpa
ÅLANDS 510 g (5,07/kg) st **2,59**

Smör
ACA 500 g (7,18/kg) pkt **3,59**

Danska wienerbröd
ÅLANDS pkt **0,99**

PLUSSA -erbjudande

SATSUMER 1,5 kg påse, Spanien (1,32/kg) **1,99**/påse
KÖTT-PIROGER 400 g (2,48/kg) **0,99**/pkt

utan Plussa-kort (1,66/kg) 2,49/påse utan Plussa-kort (3,39/kg) 1,35/pkt

Citylivs
MITT I STA'N

TEL: 12 155 ♦ VARD. 9.00-18.00 LÖRD. 9.00-15.00

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

”Tänk dagen idag är en märklig sak.
Tänk, evighet fram och evighet bak.”

ALF HENRIKSSON

De invigde jomalabibliotek

Biblioteket behövs.

Det intygade många när Jomalas om- och tillbyggda bibliotek blev officiellt invigt i lördags.

Långdistanslöparen **Janne Holmén** konstaterade att biblioteket har en demokratisk funktion.

–Alla har ju inte en budget som låter dem köpa hur många böcker som helst.

Och han tror inte att internet kan ersätta biblioteken.

–Vissa sorts böcker har helt försvunnit, till exempel kataloger är i stort sett borta. Sådana tror jag inte att många saknar. Men i övrigt är böcker lika starka som tidigare. Biblioteken håller positionerna.

Snabb slut

Riksdagsledamoten **Elisabeth Naucér** talade om bokens makt och hur det tryckta ordet har skrämt makthavare genom åren.

När Finlands utrikesminister **Alexander Stubb** nyligen besökte Vitryssland rapporterade finländska tidningar om hur han umgåtts med landets president **Alexander Lukashenko**.

Men Stubb, som var där som ordförande för den europeiska säkerhets- och samarbetsorganisationen OSCE, berättade för Naucér och hennes kolleger att presskonferensen som Lukashenko arrangerade fick ett snabbt slut när Stubb började tala om censur och tryckfrihet. Då fick reportrarna lämna rummet.

Så visst ligger det något i ordspråket att pennan är mäktigare än svärdet.

Segling och morötter

Skådespelaren **Matts Stenlund**, som är hemma från Ingby, har alltid varit en flitig besökare på Jomalas bibliotek. Här har han hittat litteratur som hjälpt honom när han förberett sig för sina roller.

–Och med böckernas hjälp har jag lärt mig att odla morötter och segla.

Satsningen som kostat cirka 260.000 euro har gett biblioteket runt 100 nya kvadratmeter.

På invigningen, som avslutades med tårtkalas, bjöds på sång och musik av **Christoffer Isaksson**, **Frida Brunberg**, **Olivia Jansson**, **Frida Nord-**

Gun Vickström satt i publiken när dottern Jessica, 9, sjöng i kören på invigningen. ”Det här är en trevlig och inbjudande miljö. Vi skall fortsätta vara flitiga låntagare”, lovade Gun.

Janne Holmén lovprisade biblioteket.

Skådespelaren Matts Stenlund har lärt sig segla med lånböckernas hjälp. Pär-Olof Jansson brukar låna sångböcker till Ålands hemgård.

lund och **Irene Liljgren**, duon **Siv Ekström** och **Roger Syrén** och en tolv röster stark elevkör från Vikingaåsen.

PATRIK DAHLBLOM
patrik.dahlblom@nyan.ax

Foto: **ANDREAS DIENERT**

Ålands riksdagsledamot Elisabeth Naucér talade om det fria ordet.

Nästa generation stamkunder. Läskausen piggade upp Wincent Westerback, Heidi Suojanen och Wanja Westerback.

Sjöng tillsammans. Vikingaåsen-elever under ledning av Steven Björholm.

Skådespelerskan Marika Lagercrantz

och gitarristen **Mårten Falk** kommer till Kökar söndagen den 26 oktober och ger kl 15 i Kökars kyrka en föreställning med namnet ”Ryska hjärtan”. Marika Lagercrantz läser texter av **Alexander Pusjkin**, **Osip Mandelsjtam**, **Anna Achmatova**, **Vladimir Majakovskij** och **Olof Lagercrantz**. Mårten Falk spelar gitarmusik av en rad kända ryska kompositörer. □

Vivi-Ann Sjögrens

kokbok ”Vivi-Anns kök” har vunnit första pris i tävlingen om Årets svenska måltidslitteratur. Boken, som Schildts förlag gett ut, tävlade i gruppen Nordisk måltidslitteratur. Prisutdelningen sker i Grythyttan i Sverige lördagen den 18 oktober.

”Vivi-Anns kök” är fylld med läckra och användbara recept från världens alla hörn och har också kommit ut på finska. I boken lagar författaren mat på olika platser, bland annat hos **Solveig Mörn** på Åland. □

”Själen i färgen” är namnet på

den kände konstnären **Rafael Wardis** 80-års jubileumsutställning som nu öppnats på Didrichsens konstmuseum i Helsingfors. Utställningen utgör ett tvärsnitt i Wardis konst från 1950-talet till i dag.

Med på utställningen finns bland annat porträttet av president **Tarja Halonen** och ”Kvartetten”, ett beställningsverk för Helsingfors stadsteater, skriver FNB.

På utställningen visas också Wardis abstrakta kompositioner från 50-talet, känsliga barnporträtt från 60-talet och föreställande kvinnofigurer från 70-talet, vilka på 90-talet förvandlas till skildringar av en spröd och bräcklig ålderdom.

–Wardi är en mästare i färg- och ljus användning., konstateras i ett pressmeddelande från museet. Utställningen visas till den 19 april 2009. □

Norden i Bio är ett filmbaserat

undervisningsprojekt för bättre nordisk språkförståelse bland nordiska elever. Läsåret 2008/09 vänder sig projektet till 15-19-åringar. Temat är tolerans och tanken är att med ny nordisk kortfilm i skolan öka tolerans, samförstånd och språkförståelse.

Fem utvalda nordiska kortfilmer skildrar dagens Norden och begreppet tolerans ur helt olika synvinklar.

Mer information och filmklipp finns, berättar **Sofie Norrlund** i föreningen Norden på Åland, på projektets hemsida <http://www.nordenibio.org> där man också kan beställa materialet. □

Hämta din katalog

LISCO
BOK & PAPPER
Skarpansvägen

Tony vann 50.000 kronor och finalplats i Singing Bee

Tony Wikström gjorde några missar, men gick ändå vidare till finalen i TV3-tävlingen Singing Bee, där deltagarna skall kunna texttrader som fattas i kända låtar.

Han vann 50.000 kronor i fredags. Och om han vinner finalen, som redan är inspelad och som sänds den 21 november, blir han 100.000 kronor rikare.

– Bredden är min starka sida. Svagheter? 20- och 30-talsmusik är jag inte bra på.

Inspelningen av programmet som sändes i fredags tog tre timmar och det var som att sjunga karaoke på en förfest, tycker han..När bandet slutar spela skall den som tävlar sjunga nästa textrad utan ackompanjemang. Tony fick bland annat Sarah Dawn Finers I Remember Love på sin lott.

– Den kan jag. Men när bandet tystnade var det ett stort tjejjäng i publiken som fortsatte sjunga texten. Då blev jag så paff att jag kom av mig.

Inte att leka med

Stevie Wonders Isn't She Lovely var också knepig.

– Hans tonarter är inte att leka med. Och det var en ny låt för mig, en sådan som man tror att man kan bara för att man trallar med varje gång man hör den.

Om det lät litet falskt då och då beror det möjligen på att sångarna hade svårt att höra sig själva. Monitorhögtalarna på scenen är i minsta laget.

Wikström har skrivit kontrakt med musikbolaget Mubito, som ägs av Sony BMG. Det är inget traditionellt

Rutinerad. Tony Wikströms bakgrund som sångare i coverbandet Soundway har varit till nytta när han tävlat i Singing Bee. Foto: JONAS EDSVIK

skivbolag, men det erbjuder artister hemsidor och andra lösningar för att marknadsföra och sälja musik på nätet.

– Mubito kikade in på min Myspace-sida redan före

tävlingen och såg väl att jag haft rätt många besökare.

I dagsläget har han runt tio låtar som han tänker lägga ut till försäljning. Flera är på gång. (pd)

Två ålänningar i snapslandslag

Lasse Fredrikson från Mariehamn och Ålandsbördiga Katarina Hellsten-Palomäki från Esbo är båda klara för snapsviselandskampen mot Sverige.

Alla finalisterna. Från vänster Pigge Svenskberg, Lasse Fredrikson, Bosse Österberg, Anders Hedman, Maryelle Lindholm, Katarina Hellsten-Palomäki, Anders G. Lindqvist, Kurt Hedström och Tom Gardberg. Foto: YAIRA OBSTBAUM

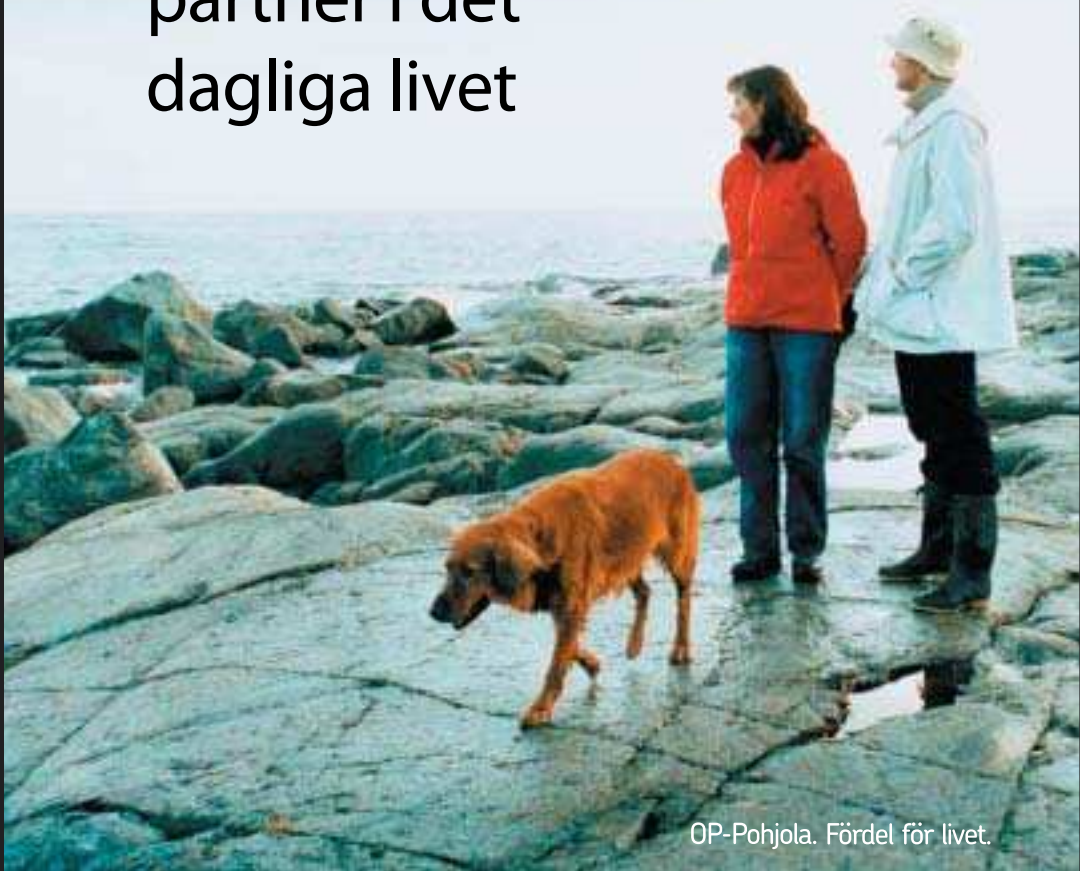
Pigge Svenskberg: Mycket kall snaps

(melodi: inledningen av Höstvisan) Jag fyller frysen min med snaps och vider den på max! Nu blir kvällarna kyliga och sena...

Lasse Fredriksson: Hobbyn

(melodi: Storfiskarvalsens versen) En del människor samlar frimärken, andra dom gillar spel, somliga köper tavlor eller whisky som lagrats väl. En del går i gång på rödvin med druvor och ost och kex och fyra centiliters snapsar – fast själv föredrar jag sex!

En pålitlig partner i det dagliga livet

OP-Pohjola. Fördel för livet.

Andelsbanken för Åland ägs av de kunder som är medlemmar i banken, dvs. av ålänningar. Andelsbanken för Åland är en solid, lokal och självständig bank som hör till OP-Pohjolagruppern och är därmed en bank med stort stöd bakom sig. **Känn dig trygg - bli kund hos oss.**

Som ägarkund kan du få värdefull OP-bonus för helt vanliga bankärenden. En volym på minst 5.000 euro berättigar till bonus. Med bonusen kan du betala banktjänster och Pohjolas försäkringar. Läs mer på op.fi/bonuskunder eller kom in till oss.

- Det smarta valet -

ANDELSBANKEN FÖR ÅLAND

HANS MARTIN

Hans Martin underhåller ombord på Rosella. Kom med och sjung och återupplev sommarens allsång

på torsdag 16/10

Ät gott på utresa kl. 16.00 och dansa sedan hela vägen tillbaka till Mariehamn! Ankomst kl. 22.00

EUR 19

(prisexempel för personbiljett t/r samt Bistro Buffet) Vi bjuder på din personbiljett när du bokar plats i antingen Bistro Buffet eller à la carte kabinettet!

Varmt välkommen ombord!

VIKING LINE

Tel 018-26211

Chefredaktör | 528 441 | nina.fellman@nyan.ax

”Jag gillar att betrakta”

Den bästa stunden på veckan är en fredag kväll, gärna i april. Jag har för en gångs skull hunnit städa huset. Det puttrar något gott på spisen. Jag har varit på en lång, skön joggingtur som känns som en tyngd i benen. Jag håller upp ett glas kallt vitt vin och sätter mig på trappan för att vänta in resten av familjen.

Jag älskar att förstå hur saker hänger ihop, att observera hur urverket i samhället tickar framåt. Ibland går jag och sätter mig på lagtingsläktaren bara för att titta. Man lär sig mycket genom att se vem som ler mot vem och vilka som går ut ur salen tillsammans.

När man plötsligt förstår saker är det som att tända en glödlampa i magen.

Jag önskar att folk vore lite mindre arga och lite mera nyfikna.

Foto: Stefan Öhberg

Nya Åland

Värmer vardagen

Vill K-märka Övernässtugan

Det är inte önskvärt att sälja Övernässtugan och Lotsstugan. I alla fall inte om man frågar stadsarkitektkontoret.

–Både Övernässtugan och Lotsstugan har restaurerats och bör fortsättningsvis kvarstå som en del av stadens kulturarv och vara tillgängliga för stadens invånare och gäster, påpekade stadsarkitektkontoret inför stadsplanenämndens sammanträde i måndags.

I början av året lämnade **Anne-Helena Sjöblom** med flera in en motion till stadsfullmäktige där de föreslog att staden skulle utreda en eventuell försäljning eller uthyrning av Övernässtugan och Lotsstugan, samtidigt som man skulle säkra stugornas kulturhistoriska värden.

Kulturnämnden har redan tidigare gett sitt utlåtande, och nu lämnar stadsplanenämnden över sina synpunkter till stadsstyrelsen.

Man lyfter fram stugornas värde och poängterar hur viktigt det är att man fortgående underhåller dem. Nämnden tycker också att Övernässtugan bör K-märkas.

–Lotsstugan är K-märkt men skyddet för Övernässtugan är tolkningsbart varför en K-märkning bör initieras av staden, skriver man.

–Vi påpekar också att en förutsättning om man bestämmer sig för att hyra ut eller sälja stugorna är att man bygger sanitetsutrymmen, idag finns inga sådana faciliteter, säger stadsarkitekt **Sirkka Wegelius**. (ml)

Bör K-märkas. Skyddet för Övernässtugan är tolkningsbart och därför bör den K-märkas. Det anser stadsarkitektkontoret. Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Städat. Subsea Åland har städat upp på sitt område i Korrvik. Bygglov för sina containrar har man ännu inte sökt. Foto: JONAS EDSVIK

Uppstädat i Korrvik

Subsea Åland ab har nu städat upp på det område som de hyr i Mariehamn Korrvik.

–Vi hade mycket grejer utspridda på vårt område efter att vi flyttade från Algots varv, nu har vi plockat bort allt det orediga, säger **Henry Höglund**.

När byggnadsinspektionen gjorde en gatusyn i Mariehamn i våras fick Korrvik flera anmärkningar. Bland annat påpekade man att det krävs bygglov

för de containrar som Subsea har på området.

Har ni sökt bygglov än?

–Nej det är inte klart än, men jag har sagt att jag ska försöka vara så tillmötesgående som möjligt, för jag vill kunna verka ifred någonstans. Jag är till exempel villig att måla om för att passa in i miljön. Det som stör mig är att det finns många som har containrar uppställda på andra ställen, utan att det krävs bygglov, säger Höglund. (ml)

Serviceguiden

Kylaren behöver service. Klacken på stöveln har lossnat. Ett säkrare lås i dörren. Parkett skall vi ha i sovrummet. Hjälp med städningen för ordning i tillvaron. Belysning i trädgården skulle vara fint. En fondvägg målad i en häftig färg! ...

Företagare - visa att du finns!

Kontakta vår annonsavdelning så hjälper vi dig med utformningen av Din annons. Telefon 23 444, fax 23 450, annonsavdelningen E-post: annons@nyan.ax

Nya Åland
☆☆☆

Vi finns till Din tjänst – när Du behöver oss!

Arbetskläder •Arbetskläder •Skyddskläder •Fritidskläder ÖPPET: Vard. 9.15 – 17.00 Lörd. 10.00 – 13.00 TEL. 15 561 SNICKARBYHAN Ålandsvägen 35	Arbetskläder •Yrkeskläder •Arbetsskor •Skyddsartiklar Även svetsmaterial, smide och svetsning BLÅKLÄDER INTEGRITY GODBYVÄGEN 21, tel/fax 14 587 Öppet: må-to 8-17, fr 8-16, lö 10-13	Bilverkstad OLJEBYTE med Castrol MOTORTEST HJULINSTÄLLNING -balansering Auktoriserad märkesverkstad SOS SERVICE Dalbo. Tel 13 055	Elinstallationer ELINSTALLATIONER & återförsäljning av ELMATERIAL Wäge & Co Skogshyddsvägen 8. Tel. 23 002	Elinstallationer * elinstallationer * försäljning av elmaterial Harrys Elverksgatan. Tel. 14 100 mån-fre 8-17, lör 10-14	Elmaterial Elmaterial-försäljning till proffs och gör-det-självare Stort sortiment av elmaterial i vår självbetjänings avdelning Även lördagar KALMERS MÅN-FRE 8.30-17 LÖRD 10-14 ELAVDELNINGEN TEL 12 012
Kylarservice BIL- & TRAKTOR-KYLARSERVICE Reparation eller byte av celler Bil & Delar NYA & BEGAGNADE DELAR GRÖNBACKA Tel: 018-31 363 FAX: 018-31 976	Låssmed • LÅS • DÖRRSTÄNGARE • KASSASKÅP • BESLAG • GRAVERADE DÖRRSKYLtar • OLIKA TJUVLARM Ålands Lås & Järn Skarpansvägen 28. Tel. 15 640	Städning GROV-RENGÖRINGS-MEDEL 20 liter Rengöring som passar till ex. garage- eller lagergolv. Tar effektivt bort fett och olja. Johannsons STÄD Tel/fax 32 715, GSM 0400 529 551 e-post: jstad@aland.net	Verkstäder Vi fixar alla slags elfel, t.ex. generatorm, startmotorn, batteriet eller belysningen. KALMERS Verkstaden. Tel. *12 012	Vindrutor VINDRUTOR och övriga bilglas Bil & Delar NYA & BEGAGNADE DELAR GRÖNBACKA Tel: 018-31 363 FAX: 018-31 976	VVS-Service * Försäljning * Rörinstallationer * Ventilation * Oljebrännarservice * Projektering * Asbestsanering BOMANSON & CO VIKINGAGRÄND TEL. *23 400 LÖRDAGSÖPPET kl. 9-13 www.bomansons.ax

Övrigt

Simon Björklund Ab
Gsm 040 585 1237

28 m

Boka redan nu!
SLÄPLIFTAR UTHYRES
BOMLIFT UTHYRES
STUBBFRÄSNING
MÅLNING

Ledigt annonsutrymme

Vill du annonsera i SERVICEGUIDEN?

Ring då Nya Ålands annonsavdelning tfn 23 444.

Nya Åland
☆☆☆

I sann Västanträsk-anda har David byggt upp sitt musteri

65 liter must av 100

Wroom, säger kvarnen.

Wroom, säger pressen.

Sen är det klart. Att pressa äpplen går i ett huj i David Dahlbloms musteri i Finström Västanträsk.

I år har kundströmmen till musteriet varit stridare än vanligt. Äppelskörden i hemträdgårdarna runt om Åland har varit bra, och vad är då bättre än att få den egna frukten omvandlad till flytande form medan man själv tittar på.

Det är det som är idén: Du får din egen must och ingen annans. Du kan själv bestämma smaken – en del äpplen är ju sötare än andra – och du betalar bara för själva arbetet.

Hållit på i det tysta

I början av 1990-talet läste David Dahlblom i en tidning om saftstationer i riket.

–Så jag åkte till Borgå, tittade och provade, och tyckte det såg enkelt och bra ut.

Vid den tiden jobbade han på Slites kontor i Mariehamn. Efter konkursen började han bygga garaget och funderade på maskinerna till musteriet.

Han har alltså hållit på i det tysta i 16 år, funderat vidare och utvecklat idén. Utan att göra något väsen av sin verksamhet har han vid det här laget arbetat upp en stadig kundkrets.

Maskinparken är ett kapitel för sig. Att köpa färdig utrustning visade sig bli alltför dyrt – det skulle ha kostat över 100.000 mark – cirka 17.000 euro – och därför gällde det att vara påhittig i stället.

–Idéerna och ritningarna är mina egna, berättar han.

Vi börjar med själva kvarnen där hela äpplen hålls i, en stor hink åt gången. Kvarnen fanns en gång i köket ombord på Diana II där matavfallet maldes.

–Någon hade burit i land den och placerat den i Slites lager där den stod länge. Jag förmödar att det är preskriberat vid det här laget att den aldrig tullades in, säger David och skratrar.

Hydraulpressen är ett hembygge. Kolven är köpt, men allt det övriga är egenhändigt utfunderat och tillverkat.

–Farsan är svetsare och maskinchef så han har hjälpt till.

Hydrauloljetanken är en avlagd kaffetunna av samma typ som fanns på färjorna förr. Rullbanan som mos- och mustbehållarna rullar fram på hämtade David på skroten i Saltvik. Här är det återanvändning längs hela linjen.

På det viset kunde han både bygga garaget och anlägga maskinparken till mindre än halva den kostnad han skulle ha haft om han hade köpt färdig utrustning.

David håller in en hink äpplen – hela och rena – i mosmaskinen. Efter ett par sekunder är behållaren med silduken fylld och rullar iväg till pressen. Moset pressas ihop och musten

Kvarn. Äpplena hålls i kvarnen som tidigare tjänat ombord på Diana II som matavfallskvarn i köket. På nolltid mals frukten till mos.

Silduk. Här pluppar moset ut i tråget med silduk av nylon.

Pressen. Hydraulpressen pressar ut all must ur äpplena.

Ränna. Musten rinner i rännan från pressen till tunnan. Det blir otroligt mycket must av äpplena.

rinner i en ränna och ner i en tunna.

Den torrpressade moskakan smakar ungefär som sågspån och slängs i komposten.

Pastörisering i tunna

Tunnan ställs sedan ovanpå en stor gryta med 80-gradigt vatten. Musten rinner långsamt genom ett tolv meter långt rör som ligger i spiral i tunnan. Efter upphettningen är musten pastöriserad.

Till sist tappas musten i tom-

ma brännvins- och andra flaskor med vanlig skruvkork. De fylls ända upp till kanten för att bakterier inte ska få utrymme att växa till sig.

–En del kunder hoppar över pastöriseringen och fryser i stället ner musten. Det finns de som låter pressa 150-200 liter must och som har skaffat särskilda frysar. Efter pastöriseringen står sig flaskorna i åtminstone ett år. Förvaringsplatsen

Hela äpplen. David Dahlblom i Finström Västanträsk mustar kundernas äpplen medan de

Pastöriserar. I en gryta med 80-gradigt vatten pastöriseras äppelmusten som rinner genom ett långt rör.

får gärna vara sval men inte alltför kall för då fryser flaskkorna.

–Jag sparade tre flaskor här på hyllan sedan i fjol. Smaken var hur bra som helst när vi öppnade dem nyligen, berättar han.

Vi provsmakar fjolårsmust som förvarats i en vanlig glasburk med skruvlock sedan förra säsongen. Jo, den är hur god som helst fortfarande.

Kunderna ska ha flaskor och andra emballage med sig när de

kommer med sina äpplen. Vanliga PET-flaskor duger inte. Nu har David skaffat tvålitedunkar som han säljer till de kunder som inte har eget.

–Nio av tio kunder kommer med för få flaskor. De tror inte att det blir så mycket must som det faktiskt blir!

Massor av liter

100 kilo äppel ger så mycket som 65 liter must, men David pressar förstås också mindre mängder.

Vanliga spritflaskor med skruvkork duger bra för att tappa musten på. Inga tillsatser används.

Efter avslutat kvällsjobb i musteriet ska allt diskas och städas – ett nog så viktigt jobb.

För opastöriserad saft tar David 30 cent per kilo äppel. Den pastöriserade kostar 40 cent per kilo. För 65 liter must blir kostnaden alltså 40 euro.

–För att få den godaste musten rekommenderar jag en blandning av äppelsorter. Självt brukar jag blanda två-tre olika, tipsar han.

Äpplena får inte vara ruttna, men de behöver inte vara felfria

kilo äppel

väntar. Här håller han Summer Red i hinkar. Minsta mängden äpplen som han tar emot är 30 kilo. Av det blir det cirka 20 liter must.

Från i fjol. Musten från i fjol smakar fortfarande bra.

i övrigt. Om de är jordiga kan de sköljas av, annars behövs det inte.

Direkt till kunden

David får enligt gällande regelverk fritt sälja musten direkt till kunderna, men han kan inte sälja till exempel till restauranger eftersom det innebär att en mellanhand kommer in.

Det går bra att boka tid, men i så fall bara på kvällar och helger.

–Jag säljer virke på Rund-

bergs på dagarna och det funkade inte att ta emot bokningar då.

Utanför garaget står en stor, skinande blank mjölkttank på 600 liter som hämtats från en mjölkgård. När mustmängderna är stora kan han pressa ena kvällen, lagra i mjölkttanken och pastörisera följande kväll.

–Jag väntar nämligen en kund som ska ha 300 liter saft!

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Den pressade moskakan smakar mest sågspån - allt det söta och goda försvann med musten.

Ett vanligt durkslag och en plasttunna duger bra för att samla upp musten.

Storkund. utanför musteriet väntar en stor mjölkttank. Den ska fyllas med 300 liter must för att pastöriseras följande dag. En storkund är på väg!

Bostadshus Skötbåtsvägen 13, Mariehamn

Fastighet är belägen i sista ändan av återvändsgränd och gränsar till grönområde på 2 sidor. Bostadshuset är uppfört 1946 i II fulla våningar + delvis källare. Träfasad, falsat plåttak. Bostadsyta ca 125 m² och totalt ca 135 m². Möjlighet till uppdelning av huset till 2 lägenheter. I nedre planet finns hall, kök, matsal, vardagsrum och sovrum, badrum. I övre planet finns: gam. kök, rum med kakelugn, litet sovrum, toalett. Källaren: förrådsutrymmen och pannrum.

Byggnaden har bl.a. renoverats invändigt i ett flertal rum. Stadens vatten- och avloppsnät. Vattenburen värme från oljepanna. En luftvärmepump har installerats i nedre planet våren 2008. Avloppsstammar bytta. Separat bod på gården ca 10 m². Tomten om 1532 m² är mycket lummig med häck mot grannen, syrenberså mot väster, äppel- och päronträd, stenparti, vattenpump.

I försäljningen ingår även säljarens rätt till en båtplats i Lervik.

Tillträde enligt överenskommelse. Visning enligt överenskommelse.

Utgångspris: 155 000 euro.

Bostadshus Frebbenby, Hammarland

Trevligt bostadshus i Frebbenby bykärna (Mörbyvägen 22). Huset är uppfört år 1914 i 1½-plan av timmer (I vån.), källare under en del av huset. Byggnadsytan är ca 140 m² + inbyggd veranda ca 15 m². Stomme av stock (I vån.), gedigen stenfot på källardelen, träpanel på ytterväggar (delvis förnyad), plåttak från år 1996. Byggnaden är renoverad i olika etapper fram till år 1996.

Nedre planet består av kök, vardagsrum, sovrum, sal, kontor, litet badrum med duschhörna, hall samt inbyggd veranda (nybyggd på 1980-talet). Köket är renoverat 1991. Fungerande kakelugnar i kontoret och salen. Öppen spis i vardagsrummet. I övre planet (inrett år 1976) finns hall med öppen spis, 3 sovrum med klädkammare, arbetsrum med diskbänk och elspis, badrum med bastu samt liten kammare. Stor balkong. I källaren finns grovkök, matkällare och vedförråd. Skilt källarförråd med bl.a. oljetanken.

Byggnaden har el, kommunalt vatten och avlopp till brunnar med utlopp till kommunens våtmarksanläggning. Uppvärmning med direkt el kompletterat med oljekamin (bör renoveras/bytas) samt kakelugnar och öppna spisar. Huset har dränerats på 1960-talet samt komplettering gjorts på östra och norra sidan för ca 10–12 år sedan.

Tomten är ca 6700 m². Området runt bostadshuset är planerat med gräsmatta, buskar, träd samt häck mot landsvägen. Den västra delen av tomten är i naturtillstånd.

Visning enligt överenskommelse. Tillträde enligt överenskommelse.

Utgångspris: 100 000 euro.

Aktielägenhet Mariegatan 11, centrala Mariehamn

Helrenoverad och mycket välhållen lägenheten centralt belägen i Mariehamn. Den är 100 m² och finns i våning I. Den består av kök med matplats, vardagsrum, matsal/sovrum, sovrum, kontor samt badrum och hall. Fönster mot söder, norr och väster. Lägenheten är renoverad till hög standard (kök, badrum m.m.) för 6–10 år sedan och är i mycket gott skick. Inga anmärkningar vid besiktning. Fönster bytta. Två förråd i källaren samt öppen vind. Gemensamma utrymmen: tvättstuga, bastu, hobbyrum. Bolaget har totalt 4 st lägenheter. Vatten och avloppsstammarna bytta. Oljeeldning. Andel av bolaget lön ca 500 euro. Bolagsvederlaget tillfälligt höjt till 400 €/månad för renovering av tvättstuga. Eget kallgarage på gården tillhör lägenheten.

Tillträde ca 2 månader efter avslut. Visning enligt överenskommelse.

Utgångspris: 210 000 euro.

Aktielägenhet Ålandsvägen 23

Gavellägenhet om 61 m² i våning II. Den består av kök med matplats, hall, vardagsrum, sovrum och stort badrum. Fönster (bytta) mot väster, söder och öster. Parkettgolv i alla rum förutom badrummet. Köket har spis med keramisk håll samt gasspis och gasgrill. Badrummet har plastmatta, kakel, bubbelbad och plats för tvättmaskin. Eget förråd på vinden.

Bolagsvederlaget är 2,70 €/m². Lägenheten är skuldfri.

Bolaget har totalt 8 st bostäder och 3 st affärslokaler. Fjärrvärme. Parkering på gården.

Visning enligt överenskommelse. Tillträde 31.10.2008.

Utgångspris: 130 000 euro.

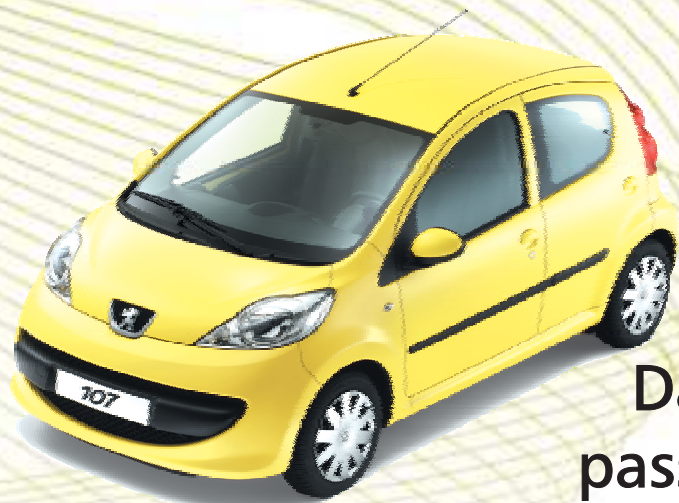

SE ÖVRIGA OBJEKT PÅ HEMSIDAN!

Fastighetsbyrå **K**arlsson Ab
RFM

Norra Esplanadgatan 5, tel 15 675, fax 15 672
GSM 0457 522 1634, e-post: sok@aland.net, hemsida: www.sokarlsson.net

Vi har inte en ... inte två ...
Nej vi har **tre miljöbilar**
i vårt sortiment!

207 Platinum modellerna (begränsat antal)
inkluderar vinterdäck och metallfärg!

Kaffet
står varmt...

Välkommen in till oss i
Dalkarby och välj den som
passar just dina behov bäst!

	Peugeot 107 City 1,0 3d	Peugeot 207 Sport HDi FAP Platinum 3d	Peugeot 308 Trendy HDi FAP 2 Tronic
Pris	10.990€	19.690€	23.690€
CO2-utsläpp (g/km)	109	120	120
Partikelfilter	Nej (bensinmotor)	Ja	Ja
Förbrukn. blandad	4,6	4,5	4,6
Rätt till miljöbilsstöd 700 euro	Ja	Ja	Ja

Frakt- och leveranskostnader 600€ tillkommer på samtliga bilar

MILJÖBIL
Premiecheck
700€

Att sökas från Landskapsregeringen

HåWe-bil

VÄNSKAP SOM HÅLLER
Dalkarby - tel.32990 - fax.329932

www.hawe-bil.com

ÖPPET:

Måndag-torsdag 8-17
Fredag 8-16

Bilförsäljning: Sven, tel. 329 920, Conny 329 922, Niclas, tel 329 935 Reservdelar: Michael 329 921, Anders 329 924 Verkstan: tel. 31 012

VÄLKOMMEN TILL SUPERMARKET KANTARELLEN OCH MATHISHALLEN

Supererbjudande
GRILLAD KYCKLING

4⁷⁵
KG

Supererbjudande
ÅLANDS SPECIALOST
Ca 800 gram, ÅCA

7⁹⁹
KG

Supererbjudandena gäller
måndag 13/10 - onsdag 15/10

Supererbjudande

HÖSTLJUNG CALLUNA
Tyskland

6⁹⁰
6 ST

VITLÖK-
CHAMPINJONSKIVOR **1⁵⁹**
220 gram, PORTTI PKT
EP 7,22/kg

JOGGASEMLA
5-PACK **1⁸⁰**
200 gram, ÅLANDSBAGARN PÅS
EP 9,00/kg

MULTIVITAMIN-
DRYCK **2²⁰**
2 liter, GOLDEN ST
EP 1,10/lit

PLUSSA - förmån

HAMBURGARE 5 ST **2⁰⁰**
110 gram, ATRIA 5 ST
Utan plussakort 2,45/5 st

LÄNKKORV **1⁵⁹**
540 gram, PIRKKA FRP
Utan plussakort 1,99/frp

YOGHURT **3⁰⁰**
DANONE VITALINEA 0% 2 PKT
Utan plussakort 3,78/2 pkt

Supererbjudandena gäller så långt lagret räcker (gäller samtliga supererbjudanden)

KANTARELLEN
Nya Godbyvägen tel. 32 840

Måndag-fredag 9-21, lördag 9-18, söndag 10-18

SUPERMARKET

PLUSSA
för dina inköp

Måndag-fredag 9-19,
lördag 9-16,
söndag 11-16
Ålandsv. 42, tel. 28 149

Malin Tillström
Epost: malin.tillstrom@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

ÅU söndersprunget i Lahtis

...men nu är kontraktet säkrat

DAMLIGAN	
KUUSYSI	4
ÅLAND UNITED	1

FOTBOLL. Ett tröttkört Åland United hade inte mycket att sätta emot det hårt pressande Kuusysi på bortaplan i Lahtis.
–De sprang sönder oss helt enkelt, säger tränaren Robert Dahlin.

Kuusysi steg till en femte plats i damligan efter segern mot Åland United. Lahtislaget visade varför man är ett lag för den övre halvan av tabellen.

–De var otroligt bestämda i vad de gjorde och hade en vilja att genomföra sitt spel med kraft och bestämdhet. De pressade ner oss i svåra lägen på vår egen planhalva, säger Robert Dahlin.

Efter 21 minuter gjorde **Anu Pitkänen** 1–0 i Lahtis, men amerikanskan **Tiffany Weimer** kvitterade för United bara två minuter senare. Dessvärre räckte det inte. Med ett mål till i första halvlek och ytterligare två i andra halvlek stannade de tre poängen kvar i riket.

–Det var en klar seger för dem. Hade inte **Emelie (Karström)** gjort några bra räddningar hade det här kunnat bli årets största förlust. De gjorde en bra match, sedan kan man diskutera vår egen insats, säger Dahlin.

Målförsök. Adelina Engman försöker här sätta en boll i mål, men målvakten bryter banan.

Han konstaterar att laget bränt sitt krut med tanke på de förutsättningar som varit. Inför ”måstematcherna” mot topplagen FC Honka från Esbo och HJK från Helsingfors stod mycket på spel och det påverkade laget.

–Vi har en målskillnad på 2–14 från de tre senaste matcherna, tjejerna orkar inte helt enkelt. Vi har haft många unga, 93:or och 94:or, som fått ta ett stort ansvar och spela från start, säger Dahlin och fortsätter:

–Om man ser på det måste vi ledningen efter säsongen titta framåt och ge tjejerna förutsättningar som gör att de orkar spela en hel säsong.

Säkrat kontrakt

På lördag spelar man sin sista match för säsongen hemma då Ilves från Tammerfors gästar Åland. Det är dock en betydelselös match för ÅU då man trots helgens förlust säkrade kontraktet.

TIPS från Vanda förlorade sin match mot KMF-Kuopio med 1–2 och ligger därmed kvar på kvalplatsen–fyra poäng bakom ÅU.

–Så gick det ju till i praktiken, men vi har skapat det här själva även om vi borde fått till det tidigare, säger Robert Dahlin.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Matchfakta

Kuusysi-Åland United 4–1 (2–1)

Målen: 1–0 (21) Anu Pitkänen, 1–1 (23) Tiffany Weimer, 2–1 (35) Nina Hietanen, 3–1 (67) Pirta Hiukka, 4–1 (77) Nina Hietanen.

ÅU: Emelie Karström–Ida Åkesson, Julia Andersson, Mimmi Holmberg, Emma Liljegren–Rebecca Björkvall, Rebecca Robison–Johanna Wihlman, Adelina Engman, Sara Engblom–Tiffany Weimer.

Daniel ”Daja” Sjölund spelade hela matchen och var nära att fixa straff för sitt lag.
Foto: VILLE VUORINEN

Finland vann VM-kvalmatch

■FOTBOLL. Finlands A-landslag i fotboll fortsätter skaka om sin grupp i kvalet till världsmästerskapen. I lördags besegrade laget Azerbajdžan med 1–0 hemma på Olympiastadion.

Under den första kvarten fick Finland föra spelet hur det ville men tempot blev långsammare efter den inledande urladdningen. Under den sista halvtimmen av första halvleken kom den enda finländska målhansen när ålänningen **Daniel ”Daja” Sjölund** nästan var fri i mitten av straffområdet. Men det blev inget mål och inte ens något ordentligt skott eftersom de azeriska backarna knuffade omkull Djurgårdsspelaren. Den skotska domaren **William Collum** blåste dock inte för straff.

Straff blev det dock i 62:a minuten efter ett handgemäng i straffområdet. Mikael Forssell blev målskytt och matchhjälte när han gjorde sitt 18:e landslagsmål.

Daja Sjölund spelade hela matchen och hans insats uppskattades av förbundskaptenen **Stuart Baxter**.

–Sjölund har verkligen utvecklat bra under sommaren och hösten, säger han till Dagens nyheter. (mt/FNB)

Fotboll	
Damligan	
Sport–Kontu	0–2
TPS–HJK	2–8
TiPS–KMF-Kuopio	1–2
Kuusysi–Åland U	4–1
Ilves–Honka	0–4
PuiU–NiceF	2–0

Honka	21	19	2	0	83–16	59
HJK	21	14	4	3	60–26	46
KMF-Kuopio	21	13	3	5	46–25	42
PuiU	21	11	6	4	35–24	39
Kuusysi	21	9	2	10	42–56	29
Kontu	21	7	7	7	31–31	28
TPS	21	7	2	12	36–51	23
Åland U	21	6	3	12	29–45	21
NiceF	21	6	3	12	26–46	21
Ilves	21	5	4	12	25–41	19
TIPS	21	5	2	14	17–47	17
Sport	21	3	4	14	22–47	13

Fotboll	
Division II	
PoPa–LoPa	4–4
EIF–P-lirot	3–2
FJK–SalPa	2–3
Ilves–PP-70	0–1
IFFK–ÅIFK	2–1
Sinimustat–Huima	6–1

PoPa	26	21	1	4	88–28	64
LoPa	26	18	2	6	54–24	56
KaaPo	25	17	2	6	50–32	53
PP-70	26	13	8	5	44–28	47
Ilves	26	13	5	8	40–24	44
P-lirot	26	13	2	11	46–38	41
ÅIFK	26	11	4	11	48–33	37
SalPa	26	11	4	11	43–34	37
FC Espoo	25	10	4	11	55–53	34
EIF	26	9	5	12	35–48	32
Sinimustat	26	7	6	13	45–38	27
Huima	26	5	5	16	27–68	20
IFFK	26	5	2	19	23–66	17
FJK	26	2	2	22	16–100	8

IFFK avslutade med seger

DIVISION II	
IFFK	2
ÅBO IFK	1

FOTBOLL. Trots att man sedan länge var klart för degradering avslutade IFFK säsongen i på bästa sätt. I helgen kom tredje raka segern i rikstvåan.
–Vi har kunnat spela mer avslappnat och vågat mer, säger tränaren Bengt Johnsson.

IF Finströmskamraterna tvingades av olyckliga omständigheter till ett tränarbyte mitt i säsongen och de många förlusterna ledde snart till en degraderingsplats.

Men laget har efter det imponerat och kunde i lördags avsluta säsongen i division II med sin tredje raka seger.

Vad beror det på?

–Saker har börjat falla på plats, vi har fått ihop lag och spelat disciplinerat. Pojkarna har förstått vad som krävs för att vinna. Samtidigt föll en stor sten när de visste att de skulle falla ur, alla kunde spela mer avslappnat och våga mer. Det är nog

Applåd. Simon Snickars applåderar IFFK en fin avslutning på säsongen.

en kombination av det säger ”Benko” Johnsson.

Inventering

Åbo IFK kom till Jomalas konstgräsplan med en stor vilja att vinna och hade ställt ett bra lag på fötter. Men det var IFFK som gjorde ledningsmålet i 26:e minuten genom **Joni-**

Stopp. Simon Snickars och Samuel Fagerholm tar en av många hårda kamper på högerflanken där Åbo IFK ofta tog sig fram.
Foto: MALIN TILLSTRÖM

Petteri Malka som satte sitt åttonde mål för säsongen.

–Lite överraskande för Åbo gör vi 2–0 på hörna i 47:e minuten (målskytt **Anton Bergman**, reds anm). Vi sjönk ihop lite sen på slutet och släppte upp dem i banan så de kunde göra ett reduceringsmål, men det var med tio minuter kvar

och ingen större fara, säger Johnsson.

Nu vilar IFFK ett par veckor innan det är dags att inventera laget och se vilka som fortsätter och vilka som lägger av.

Stannar du som tränare?

–Jag har inte sagt något och jag har inte fått några förfråg-

ningar. Så i dagsläget vet jag ingenting.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Simon Snickars

André Karring

Mauri Saarela.

Rolf Selander och Marika Johansson.

Stig Orre.

Magnus Lundberg.

Michaela Karlsson och Christoffer Andersson.

Wiola Svensson.

Kanonlopp med många utmaningar

KANONLOPPET. Åländsk seger i herrklassen och en skön revansch av en svenska i damklassen. Kanonloppshelgen lockade nästan 400 deltagare som tog sig fram över leran.

–Jag måste nog duscha med skorna på, säger Åsa Karlsson efteråt.

Toppduo. Precis som i fjol tog Åsa Karlsson och Carita Södergård de två topplaceringarna i damklassen.

Utmanade. Sundqvists buss och Williams buss utmanade varandra i Lilla Kanonloppet.

Vädret i sig var nästan optimalt för löparna. Svalt, vindsnålt och en svag luftfuktighet. Men genom att det stundtals regnat under morgonen blev underlaget lerigt i skogarna mellan starten vid Breidablick och målgången på Wiklöf Holding Arena. Det gjorde att det inte blev några nya rekordtider i Kanonloppet i år.

Ian Rodger från IFK Mariehamn korsade målstrecket på tiden 1.16,50 och var därmed snabbast av allihop.

–Jag tänkte mest på att ta det lugnt i början och inte gå ut för hårt. Men vi var ändå bara två som stack, säger Rodger och fortsätter:

–När det är så blött tar jag det mycket försiktigt, det är så lätt att man trampar snett.

Han hade det tungt första halvan av loppet, men sedan lossnade det.

–Men vid Sparhallen fick jag ont här, säger Rodger och tar sig om lumskarna.

Avståndet bakåt till de andra gjorde ändå att han var först i mål. Nu gäller en snabb återhämtning.

–Jag ska springa halvmaraton på Åland om två veckor, säger han.

Osäker på formen

Tvåa i mål på tiden 1.18,02 var mariehamnaren **Emil Söderlund** som sprang om många på vägen.

–Det gick helt okej, jag trodde

det skulle vara värre. Visst var det blött, men det är som det är, säger han.

Även Söderlund gick ut lugnt i början. Placeringen blev hans bästa någonsin i Kanonloppet, tiden var dock något sämre.

–Jag var osäker på formen, men sedan när jag kände att jag inte tappade körde jag på–och det höll ju hela vägen.

Damsegraren Åsa Karlsson från Sverige var glad över segern som kom på andra försöket. Ifjol slutade hon på en andra plats.

–Planen var att springa så snabbt som möjligt från punkt A till punkt B, och det fungerade ju!

Även om hon konstaterar att hon nog måste duscha med skorna på, var vädret nästan perfekt för henne.

–Jag var tre minuter snabbare än ifjol, så jag är riktigt nöjd!

Om knappt två veckor återkommer hon till Åland med löparskorna på.

–Mitt mål är att springa ett maraton då och Kanonloppet är en del i uppladdningen. Jag har bara tränat löpning ett par år, men har aldrig sprungit så långt. Det längsta jag gjort på träning är 25 kilometer, så det är svårt att veta hur jag ska lägga upp det.

Under Kanonloppshelgen arrangerades flera tävlingar med

Starten. Prick klockan 11.00 på lördagen gick startskottet för Kanonloppet vid Breidablick i Markusböle.

olika sträckor. Lilla Kanonloppet sträckte sig från Ulfsby till Mariehamn, och där deltog ett helt gäng från två bussbolag. Sundqvist buss utmanade nämligen Williams buss och totalt knöt 31 deltagare på sig skorna. –Alla har tagit det seriöst. Det är lite priser på spel, bland annat ett spurtpris, bästa outfit och ett pris på bästa medeltid, säger **Ove Boman** vid Williams. –Det här blir absolut återkommande, säger **Leila Öhman** och **Jessica Lundqvist** vid Sundqvists.

TEXT & FOTO: MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Tog täten. Eduardas Volikas och Ian Rodger drog tidigt ifrån i starten, men sistnämnda höll hela vägen.

I mål. Emil Söderlund stoppar klockan - inget nytt personbästa men en andraplats.

Bo Sandström.

Tor-Olof Blomster.

Marine Holm-Johansson.

Christoffer Josefsson.

Per-Ove Högnäs.

Maud Johans.

Drygt 75 minuter senare var den första i mål.

FRIDROTT

Kanonloppet, 11 oktober.
Herrar: 1) Ian Rodger, IFK Mariehamn, 1:16:50, 2) Emil Söderlund, IFK Mariehamn, 1:18:02, 3) Markus Karlsson, JIK, 1:21:24, 4) Jim Eriksson, Kumlinge, 1:21:33, 5) Jonas Robertsson, Ljusdal RC, 1:22:25, 6) Andreas Öhberg, Ljusdal RC, 1:22:26, 7) Björn Steffen, Ljusdals RC, 1:22:36, 8) Eduardas Volikas, JIK, 1:24:31, 9) Peter Holm, Kungliga Mangelbo AC, 1:26:57, 10) Raphael Van-Eemeren, Esbo, 1:46:36, 11) Jakob Lundberg, Mangelbo, 2:03:26.
Damer: 1) Åsa Karlsson, Umbra B&R, 1:27:10, 2) Carita Södergård, Jomala IK, 1:31:11, 3) Maria Löfroth, SIF, 1:35:00, 4) Ida Josefsson, 1:39:36, 5) Lena Sundberg-Karlsson, Chips Ab/Sund, 1:52:51.
H40: 1) Dan Larsson, Björklinge SOK, 1:23:54, 2) Mikael Nordblom, JIK, 1:27:18, 3) Stefan Mattsson, JIK, 1:28:27, 4) Magnus Hedborg, Cafe Indus, 1:29:01, 5) Mikael Ernström, Ljusdal Running Club, 1:45:43, 6) Torbjörn Björkman, Finström, 1:46:09.
H50: 1) Bo Sandström, Gävle BoFF, 1:20:20, 2) Göran Lindqvist, Hemlingeby LK, 1:22:22, 3) Stig Orre, Canis-Löpus, 1:25:34, 4) Lars Janlöv, IFK Mariehamn, 1:26:16, 5) Bror-Erik Hansson, HIK, 1:29:53, 6) Per-Erik Lindholm, SIF, 1:30:59, 7) Rolf Grönhage, Borgå, 1:34:30, 8) Tony Persson, Ljusdal RC, 1:34:45, 9) Sture Lindqvist, EIF Motion, 1:35:37, 10) Bo Jansson, JIK, 1:41:13, 11) Pentti Pitkänen, TV 88, 1:41:38, 12) Erik Lundqvist, Hemlingeby LK, 1:43:38, 13) Torvald Eriksson, LUIA, 1:45:34, 14) Lars Eriksson, Eckerö, 1:46:27, 15) Dag-Ove Johansson, LIF, 1:47:16, 16) Jan-Erik Sundberg, Nya Ål., 1:51:23, 17) Matts Dahlqvist, Björklinge, 1:53:00, 18) Stig Danielsson, Canis Löpus, 2:15:24, 19) Christer Andersson, GHS elektronmolnen, 2:17:57.
H60+: 1) Ove Svedlund, Ljusdal RC, 1:44:30, 2) Tommy Kurppa, Ljusdal RC, 1:54:50, 3) Mauri Saarela, IFF, 2:11:49, 4) Sven-Erik Boström, Uppsala, 3:05:53.
D40: 1) Anna-Karin Åhsgren, Hemlingeby LK, 1:42:40, 2) Cecilia Sundström, Chips-Mariehamn, 1:43:55, 3) Titti Fältström, Ockelbo SK, 1:44:19, 4) Tina Forsblom, Borgå, 1:45:38, 5) Maud Johans, SIF/Chips AB, 1:45:47, 6) Katinka Holmström, Godby hcÅHS, 1:47:09, 7) Åsa Söderholm, Mariehamn, 1:52:43, 8) Eva Sjöblom, IFF, 2:04:43.
D50+: 1) Karin Engblom, Vårdö, 1:51:26, 2) Sirku Karlsson, HelsinginPoliis, 1:54:59, 3) Margareta Karlsson, Gävle BoFF, 1:58:29, 4) Wiola Svensson, Ryssbergets IK, 2:07:07.
Löpning med tidtagning: 1) Lars-Erik Åkerblom, Medimar, 1:26:04, 2) Jan Lehtinen, JIK, 1:26:13, 3) Robin Hamro-Drotz, Hel-

singfors, 1:26:17, 4) Mikael Rönnlund, Ockelbo SK, 1:29:43, 5) Daniel Mattsson, F:ma Erik Mattsson, 1:29:49, 6) Svante Fagerlund, Jur.byrå Svante Fagerlund, 1:30:10, 7) Peter Sjöblom, ÅPM, 1:30:57, 8) Oskar Sundelin, DKCO Advokatb., 1:31:51, 9) Ernst-Ole Ljunggren, SIF, 1:33:52, 10) Leif Franzell, Canis Löpus, 1:34:58, 11) Mathias Brunnsberg, Dynamo Kraft, 1:35:28, 12) Linus Engstrand, Ockelbo SK, 1:36:03, 13) Hubertus Heydt, ÅAB, 1:36:04, 14) Tom Troberg, IFK Mariehamn, 1:36:36, 15) Ulf Strandberg, ÅLR Verkstan, 1:36:37, 16) Markus Lindholm, Jomala IK, 1:36:43, 17) Tommy Sundlöf, Canis-Löpus, 1:36:59, 18) Lucas Mattsson, IFK,fridrott, 1:37:07, 19) Torvald Jansson, IFK Mariehamn, 1:37:34, 20) Dick Flöjt, IFFK, 1:37:45, 21) Jan Manselin, Canis Löpus, 1:37:52, 22) Niklas Hedqvist, Gävle, 1:37:56, 23) Micael Alm, Gävle BoFF, 1:37:57, 24) Kent Nordlund, HIK, 1:38:23, 25) Pontus Blomster, ÅAB, 1:39:16, 26) Emil Weman, MKHR, 1:39:29, 27) Mikael Nordlund, EIK, 1:39:39, 28) Evald Sjöberg, Viking Line/Canis Löpus, 1:39:51, 29) Gunnar Sjöblom, Canis Löpus, 1:40:29, 30, Heidi Furu, DKCO, 1:40:38, 31) Anders Wolkov, Hemlingeby LK, 1:40:53, 32) Olle Haglund, SDK näcken, 1:40:57, 33) Göran Johansson, LUIA, 1:41:13, 34) Ulf Weman, Canis Löpus, 1:41:19, 35) Tom Bengtsson, ÅAB, 1:41:26, 36) Johan Ceder, Strandnäs FBK, 1:41:38, 37) Anders Myllykoski, PAF, 1:41:39, 38) Daniel Eriksson, IFK ishockey, 1:43:01, 39) Örjan Sjöström, PAF, 1:43:17, 40, Lars Vartiainen, Canis Löpus, 1:44:03, 41) Ove Persson, Gävle BOFF, 1:45:14, 42) Sture Andersson, LUIA, 1:45:43, 43) Magnus Lundberg, Sunds IF, 1:45:53, 44) Karl Fagerholm, Jomala, 1:45:58, 45) Torgny Söderholm, IFK, 1:46:00, 46) Thomas Eriksson, JIK, 1:46:20, 47) Christoffer Lundberg, IFFK, 1:46:40, 48) Joakim Örbom, Strandnäs, 1:46:43, 49) Sune Svensson, JIK, 1:48:32, 50, Henrik Boman, Komfort HUS Ab, 1:48:38, 51) Tor-Olof Blomster, LUIA, 1:48:41, 52) Fredrik Perander, Mariehamn, 1:49:23, 53) Göran Eriksson, WJ. Dahlman, 1:49:26, 54) Kristoffer Josefsson, Hammarland, 1:50:08, 55) Erik Viktorsson, Chipsen, 1:50:24, 56) Christer Sjölund, VL Gabriella, 1:50:43, 57) Helge Lindroos, Canus Löpus, 1:50:44, 58) Anna Söderberg, Övertorneå IF, 1:50:50, 59) Anders Hellman, IFF/Chips Ab, 1:51:19, Per-Ove Högnäs, Canis Löpus, 1:51:19, 61) Ulf Nyback, IF Start, 1:52:27, 62) Ingemar Johansson, Saltviks församling, 1:53:22, 63) Leif Lindén, Canis Löpus, 1:53:26, 64) Stafan Hillörn, Östersund, 1:53:27, 65) Carl-Erik Brink, M:hamn, 1:53:47, 66) Kim Engblom, Viking Line, 1:54:00, 67) Christa Martin-Sundman, ÅAB/Compass Card, 1:55:17,

68) Pia Lågland, Mariehamn, 1:55:18, 69) Inga-Lill Borg, Crosskey, 1:55:22, 70, Markus Rönnlund, Konditionsportalen, 1:56:12, 71) Christian Hansén, PAF, 1:56:34, 72) Jimmy Andersson, IF Start, 1:57:44, 73) Bo Karlsson, Åttböle, 1:58:04, 74) Lennart Blomqvist, Jomala, 1:58:06, 75) Ulf Karlsson, Chips, 1:58:25, 76) Daniel Gustavsson, Marihamn, 1:58:37, 77) Johan Sundblom, Huddinge, 1:59:01, 78) Kalle Sjöholm, Ekerö, 1:59:27, 79) Lars Bonnedahl, Danske Bank IF, 1:59:34, Barbro Fagerlund, Elektronmolnen GHS, 1:59:34, 81) Marita Selander, IFK Mariehamn, 2:02:36, 82) Tommy Tapio, De gamlas hem, 2:03:06, 83) Otto Hojar, Visitax Ab, Föglö, 2:03:17, 84) Annika Aspholm, Ålands Vårdsinstitut, 2:03:27, 85) Dennis Eriksson, Canis Löpus, 2:03:29, 86) Patrik Roberts, ER BIL AB, 2:04:15, 87) Håkan Johansson, Nacka/Stockholm, 2:04:42, 88) Henry Hågerstrand, Canis-Löpus, 2:04:48, 89) Vilhelm Holmberg, Finlands Fysällskap, 2:04:49, 90, Lars-Erik Heinonen, IFK Mariehamn, 2:05:06, 91) Karoliina Hellén, Karrois muskelvård, 2:05:23, 92) Per-Olof Lindroos, Mathias, 2:05:27, 93) Jöran Lundqvist, ÅNIKAP, 2:05:30, 94) Pernilla Hurd, Stockholm, 2:05:54, 95) Göte Winé, Sunds IF/Emmaus IK, 2:05:55, 96) Samuel Sandholm, Chips/SIF, 2:06:42, 97) Agneta Sjögren-Johansson, ÅHS HälsoCentral, 2:08:52, 98) Tommy Johansson, SIF/Chips Abp, 2:09:08, 99) Anders Aspholm, Hammarland, 2:09:35, 100, Susanne Odar, Västerås, 2:09:48, 101) Per Kullgren, Ishockeydomare, 2:09:53, 102) Bror Johansson, MLK, 2:10:04, 103) Mathias Lundqvist, Huddinge, 2:10:43, 104) Jan Skogberg, Mariehamn, 2:11:07, 105) Rolf Selander, MKHR, 2:12:25, 106) Marine Holm-Johansson, Pälstöle, 2:12:26, 107) Mikaela Karlsson, GHS elektronmolnen, 2:12:56, 108) Elke Hahn, Åkersberga, 2:14:08, 109) Lennart Perander, Viking L., 2:14:51, 110) Martina Landén-Westerholm, Ekenäs, 2:14:57, Malin Strandell-Jansson, Sockholm, 2:14:57, 112) Karl-Anders Mansén, TC, 2:17:56, 113) Marika Johansson, Lumparlands UIA, 2:17:59, 114) Ramona Öhman, Roslagens elevhem, 2:18:32, 115) Jonas Lundberg, Crosskey, ÅAB, 2:18:36, 116) Sven-Olof Josefsson, Andelsbanken ÅL, 2:18:58, 117) Miisa Weuro, ÅHS, 2:20:18, 118) David Wiklund, Nykarleby, 2:21:45, , Lena Nymann, Mariehamn, 2:21:45, 120, Siv Törnblom-Carlsson, ÅHS, 2:22:40, 121) Tiina Holmberg, Arkt.byrå Tiina, 2:23:32, 122) Angelica Husell, Maiehamn, 2:23:34, Barbro Lindqvist, GHS elektronmolnen, 2:23:34, 124) Monica Nordlund, Saltvik, 2:23:53, 125) Kurt Andersson, SIF, 2:24:37, 126) Mikael Laxåback, Kone AB, 2:25:54, 127) Simon Norrlund, Finström, 2:42:29, 128) Bo Norrgrann, IF FRAM, 2:58:01, 129) Lillevi Sirén, Finström, 3:24:07.

ÖVRIGA RESULTAT PUBLICERAS I MORGONDAGENS TIDNING.

Ulf Weman.

Anna-Karin Åhsgren.

Svante Fagerlund.

Lars Janlöv.

Martina Landén-Westerholm, Kurt Andersson, Pia Schauman-Hansen och Malin Strandell-Jansson.

Avgörande. Erik Lindegren och Chiquita Wibb rådde inte på Claes Sjöström och Esperon L.B.

Tredje titeln till Claes Sjöström

TRAV. Solvallakusken Claes Sjöström avgjorde kuskmatchen på Ålandstravet i lördags och fick dra på sig vinnarjackan vid banketten på kvällen.
–Alltid roligt att vinna, säger han.

För några år sedan tog Solvallas Claes Sjöström för första gången hem titeln som kuskchampion på Ålandstravet. Han följde upp det i fjol och i lördags hade han en chans att försvara titeln.

Kamp om kuskligasegern stod mellan Sjöström och Gävlekusken **Erik Lindegren**. Sistnämnda höll på att få titeln serverad gratis när Claes Sjöström övervägde att delta vid svenska mästerskapen i Göteborg. Men han tackade nej.

–Där skulle jag bara fått köra ett lopp, köra 55 mil i bil när inga flyg passade och dessutom fått en lottad häst. Det var sådana omständigheter som gjorde SM ointressant, säger han.

Och då blev det istället säsong avslutningen i Norrböle.

–Det fanns några hästar på Åland jag tyckte var bra på förhand och så hade jag två egna som behövde starter.

Närmaste bana

Sjöström avgjorde kuskligakampen mot Lindegren tidigt genom att segra med hästarna Orestes, Saluti Light och Esperon L.B.

–Det var inte väntat, men efter förhoppningarna. Det är roligare att vinna än att komma tvåa när man en gång är med och när jag vunnit mitt tredje lopp kände jag att det krävdes ett mindre under, säger han.

Claes Sjöström, kännspråk med rödvitrutig tröja i sul-

Fakta/Priser

Årets 2-åring: Karisma Express – Barbro Carlsson.
Årets 3-åring: Fantomen – Barbro Carlsson.
Årets 4-åring: Ailanthé – ägare Kjell Mattsson, tränare Tommy Zackrisson.
Årets vinstrikaste/äldre häst: Davidov – Ulf Eriksson.
Årets tränare: Ulf Eriksson.

Årets kuskchampion 2008: Claes Sjöström.
Årets uppstickare: Jeanette Karlsson.
Årets funktionär: Försäljerskorna.
Årets vassaste: Anders Holmberg för sitt engagemang med hemsidan.

KUSKLIGAN				
Namn	Första-, andra-, tredjeplatser.			
1) Claes Sjöström	11	3	5	
2) Erik Lindegren	9	7	8	
3) Barbro Carlsson	5	2	2	
4) Sölve Högman	5	2	1	
5) Rikard S Jansson	3	4	1	

kyn, har tävlat många år på Ålandstravet.

–Det beror framför allt på närheten. Åland är min närmaste bana i mil räknat, det är bara 5,5 mil bilvägen. Det är största anledningen.

Sponsor behövs

Han må trivas på Jomalabanen, men visst skulle han vilja se en del ändringar.

–Det är dåligt med prispengar och mediokra hästar med några få undantag. Vad som behövs är en sponsor som går in och höjer tävlingen, annars ligger man kvar i gärdesgårdsserien.

Sjöström är lärling vid Solvalla, men nästa år plockar han ut licensen och blir proffs.

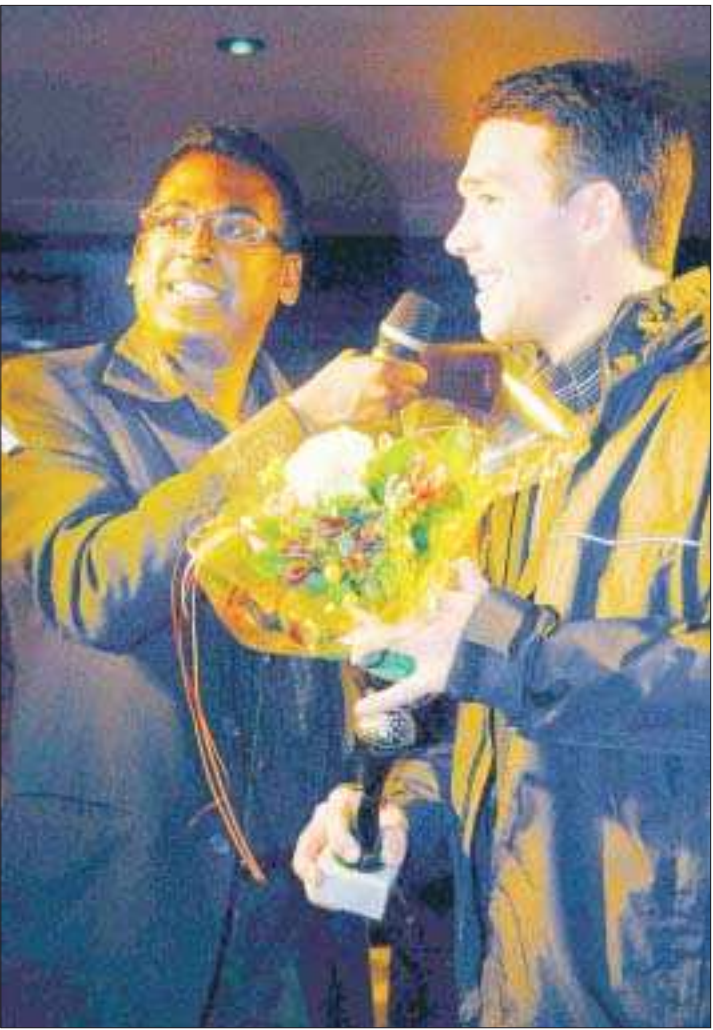
–Men jag kör på ungefär på samma sätt ändå, säger han.

På lördagskvällen mottog han en jacka, blommor och en pokal för sin prestation. Många andra priser delades ut, vilka ser du i faktarutan här intill.

Text och foto: MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Överraskning. Daniel Mitsogiannis, känd från svenska melodifestivalen, uppträdde på travgalan.

Segerintervju. Konferenciern Stefan Eriksson frågar ut Claes Sjöström på travgalan.

Seger. Jan Söderström vann en plojtävling under travgalan på Arkipelag.

Medlemmar bidrar med prispengar

■TRAV. Under lördagskvällen travgala startade insamlingen till ”Medlemsloppet 2009”, ett initiativ från Ålands hästavslutningsförenings medlemmar. På det här sättet kan den som önskar bidra med prispengar till vad som planeras bli ett årligen återkommande travlopp.

En spargris skickades runt bland de cirka 250 gäster som fanns med på galan och tillsammans samlade man in cirka 625 euro. Den som vill lägga till något i kassan kan göra det till föreningens konto på Ålandsbanken 660100-1085356. Märk inbetalningen Medlemsloppet 2009. (mt)

TRAV
Ålandstravets säsong avslutning
Lopp 1, tvilling, 2.140
1) 3 Unable to Speak/Högman Sölve
Vinnarodds: 5,91, platsodds: 3,13, vinnartid: 1.19,3.
2) 5 Yatzee Boko N.L./Jansson Rikard S
Platsodds: 4,00.
3) 2 Monza/Fromell Per
Platsodds: 3,52.
Strukna: 6.
Tvillingodds: 16,14 (3/5)

Lopp 2, tvilling, 2.140
1) 5 Orestes/Sjöström Claes
Vinnarodds: 3,23, platsodds: 2,84, vinnartid: 1.18,5.
2) 3 Umiak Boko/Pettersson Tomas B
Platsodds: 5,39.
3) 1 Mambo's son (fi)/Göstas Tore
Platsodds: 2,67.
Strukna: 2.
Tvillingodds: 24,76 (3/5).

Lopp 3, tvilling, 1.640
1) 4 Karisma Express (fi)/Carlsson Barbro
Vinnarodds: 1,96, platsodds: 1,08, vinnartid: 1.19,9.
2) 5 Classic Tour/Svensson Erik
Platsodds: 1,14.
Strukna: -.
Tvillingodds: 1,85 (4/5).

Lopp 4, V5-1, tvilling, 1.640
1) 7 Saluti Light/Sjöström Claes
Vinnarodds: 1,80, platsodds: 1,67, vinnartid: 1.17,3.
2) 4 Twilight Shadow (fi)/Lindegren Erik
Platsodds: 1,79.
3) 1 Lydia Streamline/Hedblom Sebastian
Platsodds: 4,12.
Strukna: 2.
Tvillingodds: 3,90 (4/7)

Lopp 5, V5-2, tvilling, 2.140
1) 1 Esperon L.B./Sjöström Claes
Vinnarodds: 16,87, platsodds: 1,90, vinnartid: 1.16,4.
2) 5 Jarmila Tempest/Högman Sölve
Platsodds: 1,23.
3) 6 Gun's Parnassia/Hedblom Sebastian
Platsodds: 1,44.
Strukna: 8.
Tvillingodds: 22,92 (1/5)

Lopp 6, V5-3, tvilling, 2.640
1) 8 Yes Tomorrow/Carlsson Barbro
Vinnarodds: 6,95, platsodds: 1,74, vinnartid: 1.18,5.
2) 4 Jabba Dabba Doo/Pettersson Tomas B
Platsodds: 2,54.
3) 11 Fighter Accent/Rundqvist Anna-Karin
Platsodds: 9,86.
Tvillingodds: 15,61 (4/8)

Lopp 7, V5-4, tvilling, 2.140
1) 7 Hey Mr Millionaire/Aikio Pasi
Vinnarodds: 7,14, platsodds: 2,96, vinnartid: 1.16,8.
2) 3 Alandias Joker/Sjöström Claes
Platsodds: 1,36.
3) 11 Stella Rico/Fromell Per
Platsodds: 3,81.
Strukna: 6, 9.
Tvillingodds: 8,93 (3/7)

Lopp 8, V5-5, tvilling, 1.640
1) 4 Ladyhus Emil (fi)/Aikio Pasi
Vinnarodds: 3,82, platsodds: 1,54, vinnartid: 1.17,1.
2) 6 Dedion Sign/Rundqvist Anna-Karin
Platsodds: 3,72.
3) 7 Seemore S.F./Carlsson Barbro
Platsodds: 1,61.
Tvillingodds: 36,82 (4/6)

Våsc gjorde makalös vändning

DIVISION I	
VÅSC	8
SBS MASKU	7

INNEBANDY. När halva matchen spelats låg Våsc under med 2–6. Ålänningarna ryckte upp sig och svarade för en makalös vändning. I sista minuten satt segermålet och 8–7 lyste på resultattavlan.

Seriepremiären i division I såg ut att bli ett fiasko för Våscs herrar. SBS Masku spelade offensivt och tvingade ner ålänningarna i en defensiv roll på egen planhalva. Många klubbor hackades mot varandra och utvisningarna avlöste varandra.

I mitten på andra perioden låg Våsc under med hela 2–6.

–Jag tittade på tavlan och det stod 11.11. Jag tyckte det var passande eftersom det är mitt turnummer och jag är lite vidskeplig, säger spelande tränaren David Holmberg.

Han tog en time out där han bevarade förstakedjan intakt och rumsterade om i andrafemman. Tredjefemman fick sitta kvar på bänken.

–Vi jobbade oss in i matchen och hade 4–6 inför tredje där vi hade turen att få börja i powerplay och lyckades göra mål, säger Holmberg.

Sista minuten

Våsc hade bra fart i spelet, men det var Masku som gjorde nästa mål och nu var ställningen 5–7 med knappt en kvart kvar.

–Vi visade mod och lyckades jobba fast. Första femman var riktigt bra och lyckades göra både 6–7 och 7–7. Och när de fick en utvisning

Skällde. David Holmberg, stående, var tvungen att skälla ut spelarna i Våsc i den andra periodpausen. Men efter det kom tändning. Foto: ANDREAS DIENERT

Matchfakta

Våsc-SBS Masku 8–7 (2–4, 2–2, 4–1)

1–0 (1.11) Johnny Snällström, 1–1 (3.11), 1–2 (4.48), 1–3 (6.34), 2–3 (11.47) Peter Forsström (David Holmberg, 2–4 (17.37), 2–5 (24.13), 2–6 (31.11), 3–6 (36.14) Andreas Jansson (Magnus Ljungars), 4–6 (39.42) Jansson, 5–6 (41.24) Fredrick Boman (Holmberg), 5–7 (45.17), 6–7 (47.47) Jansson (Dan Nylund), 7–7 (57.04) Ljungars (Nylund), 8–7 (59.45) Tomas Ahlqvist (Ljungars).

Utvisningar: Våsc 7x2, Masku 5x2.

med en och en halv minut kvar visste vi att vi hade en chans.

Det var bokstavligen i sista minuten det skulle avgöras. Med 15 sekunder kvar satte

Tomas Ahlqvist segermålet 8–7 på ett direktskott efter pass av Magnus Ljungars.

Utskällning

Kanske var det premiärnerver eller bara en seg start som orsakade den darriga inledningen. Men David Holmberg gjorde i alla fall vad han kunde för att skruva upp tempot.

–I andra periodpausen skällde jag ut laget. Och det gav resultat, alla jobbade för varandra och slet på planen.

Vad gjorde laget som krävde en utskällning?

–Diverse olika saker jag inte kunde acceptera eftersom det är svårt att coacha samtidigt som man spelar. Men vi tog onödigt mycket utvisningar och folk fick slita ont för det. Kalla spelare slängdes in för att avlasta och det var inte uppskattat. Efter det här tror jag alla förstår att hela laget måste vara med, säger Holmberg.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax

Förlust i premiären för Våsc

DIVISION III	
VÅSC	2
TPS II	4

INNEBANDY. Innan matchen presenterade sig spelarna i Våsc sig för varandra. Kanske var det bristen på samspel som gjorde att laget föll i premiären.

Våscs damer inledde säsongen i division III hemma i Baltichallen dit Åbolaget TPS II kom på besök. Det var också gästerna som öppnade starkast när man chocköppnade och satte ledningsmålet redan efter nio sekunder.

Åländskorna höll sedan tillbaka, men 0–2 slank genom i elfte minuten. **Tove Löfman** tog dock tillbaka laget i matchen genom att sätta reduceringen 1–2 efter knappt en kvart och Lotta Olofsson kunde kvittera matchen i andra periodens inledning.

–Stundtals såg det riktigt bra ut, säger tränaren **Victor Sundqvist**.

Och stundtals föll laget genom. Gästernas **Hanna Lukumies** avgjorde matchen med sina två mål som gav TPS segern med 4–2.

Premiärförlust. Michelle Söderström, med bollen, och hennes lagkamrater föll i premiären. Foto: RONNY LUNDSTRÖM

–Jag tycker ändå det gick bättre än väntat. Kanske inte resultatmässigt, men spelmässigt. Vi är ett blandat gäng där hälften tränar med NGD i division I och hälften är 93:or och 94:or som tränar som Våsc. Vi är en blandning av rutin och orutin och har det lite svårt att spela ihop, särskilt så här i premiären, säger Sundqvist.

Ingen målsättning

Spelarna har inga gemensamma träningar, somliga presenterade sig för varandra innan matchen blåste igång.

–Det vi tar med oss från den här matchen är det uppspel som vi gjorde bra. Vi fick dit motståndarna dit vi ville och fick dem att jaga oss.

Framtiden i serien vågar han ännu inte sia om.

–Vi har inte satt någon målsättning än, men det är klart vi vill hålla oss kvar. Målet är att utveckla division I-spelarna och låta de yngre få matchträning. Det är mer individuella mål i år, säger Victor Sundqvist.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax

Historisk travseger på SM för Davidov

TRAV. Jomalahästen Davidov fortsätter att imponera. I helgen skrevs han in i historieböckerna som den första svenska mästaren i monté.

Davidov gjorde sitt första montélopp på Ålandstravet för en månad sedan. Med **Linda Höijer** på ryggen var han överlägsen.

–Men då var ju motståndet tre gånger sämre än i lördags, säger tränaren och ägaren **Ulf Eriksson**.

Hans häst ställdes då mot Sveriges allra främsta hästar i monté, ridande trav, i det första svenska mästerskapen någonsin.

–Han fick ledningen från början men hade en annan som pressade honom hårt. Det är vanligt i monté att man går hårt ut från början, beskriver Eriksson som fanns med på plats i Göteborg.

Rutinerade Höijer på ryggen såg ekipagets chans med cirka 900 meter kvar av loppet. Hon satsade på så kallad ”norsk gas” och ryckte av Davidov skyggglapparna.

–När de kom av blev han pigg och stack iväg. Han mötte de allra bästa montéhästarerna och slog dem rejält –och då sa Linda att de inte ens körde för fullt, säger Ulf Eriksson som kunde kvittera ut 100.000 svenska kronor i prispengar..

Monté är en ung sport som nu försöker etablera sig på våra breddgrader. Stora prispengar satsas i loppet för att göra dem intressanta för hästägare.

–Det här är ett sätt att få unga tjejer att tävla. Många går till ridsporten, men på det här sättet kan de stanna inom travet. Det är ett sätt att både utvidga och utveckla sporten, säger Eriksson.

Davidov startar igen på Solvalla om 2,5 veckor. Då står på nytt 100.000 kronor på spel. Men den överlägsna seger i helgen till trots vågar inte Eriksson ta ut något i förskott.

–Så enkelt är det inte, men nu när det gått så här bra laddar vi batterierna nu. Vi har en rejäl chans, säger han.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax

Hästavelsföreningen fortsätter i Jomala

■HÄSTSPORT. Ålands hästavelsförening får fortsätta sin verksamhet på markområdet Borgberget i Jomala kommun. Det beslutade kommunen förra veckan.

Det förra arrendet gick ut den 31 augusti och det nya gäller fram till 31 december 2011. I beslutet står det bland annat att ett ”förlängt arrende är av stor betydelse för föreningens satsning på en mer levande anläggning med utökad verksamhet”. (jl)

NGD:s tredje förlust i ettan

■INNEBANDY. Innebandylaget NGD har haft en tung start i riksettan. Förra helgen förlorade man premiären och i helgen blev det ytterligare två förluster i protokollet, båda på bortaplan.

Laget föll mot Nokian KrP med 4–7. Åländskorna låg under med 0–4 inför tredje perioden och var nere ända vid 0–7 innan man äntligen fick målskyttet att lossna, dock något försent. Målskyttar var **Frida Hansen, Jenny Engblom, Amanda Lindberg** och **Ramona Hildén**.

I mötet mot SPV blev det en rejäl förlust när slutsiffrorna blev 1–11. Målskytt var Hildén som satte tröstmålet vid tiden 37.08. (mt)

Öhman nätade i förlustmatch

■INNEBANDY. Hannes Öhman och hans Storvreta IBK förlorade matchen mot Dalen i Svenska Superligan. Förlustsiffrorna blev 3–4.

Ålänningen gjorde ett mål i början på tredje perioden som just då betydde reducering 2–3. Storvreta är sju i tabellen efter två segrar en oavgjord och två förluster. (mt)

Ny JIK-seger i volleyettan

■VOLLEYBOLL. Jomala IK:s damer fick slita hårt för sina två poäng när man i helgen mötte Tierp på bortaplan. Matchen gick till en femsetare i division I, östra.

Slutligen kunde åländskorna dock vinna med 3–2 efter setsiffrorna 25–19, 23–25, 25–17, 19–25, 15–13. Nästa match är redan på söndag hemma mot Rissne, ett lag som också inlett säsongen med två segrar. (mt)

AIK missade tredjeplatsen

■FOTBOLL. Annica Sjölungs AIK hade behövt seger i derbyt mot Hammarby IF DFF i lördag för att ha en chans på tredje platsen i Damallsvenskan.

Så blev det dock inte när matchen slutade oavgjort 1–1. Laget tog dock ledningen redan efter sex minuter genom Emma Lundh, men efter det kom man inte närmare än ett ribbskott och ett stolpskott. Sjölund byttes in i 63:e matchminuten. (mt)

Fastighet & jur. byrå

När du behöver hjälp med:

- Auktoriserad värdering och förmedling av fastigheter och lägenheter
- Bouppteckning, arvskifte, testamente
- Lantmäteri- och jorddomstolsärenden
- Köpebrev, lagfarter, gåvobeskattning m.m.

Kontakta Sven-Olof Karlsson för kostnadsfri genomgång!

Fastighetsbyrå **K**arlsson
Norra Esplanadg. 5, tel 15 675, fax 15 672
GSM 0457 522 1634
www.sokarlsson.net

Juridisk byrå

UOTILA & MATTSSON
JURIDISK EKONOMISK BYRÅ

- ♦ affärs- och bolagsjuridik
- ♦ tvister m m
- ♦ revisionsuppdrag
- ♦ skatterådgivning m m

VH Andreas Carlsson
VH Tony Wingert
GRM Gunnar Mattsson

Uotila & Mattsson Ab
tel. +358 (0)18 13 366
fax +358 (0)18 13 455
Nygatan 7B, 22100 M:hamn
info@uotilamattsson.fi
www.uotilamattsson.fi

Juridisk byrå

HITTA RÄTT I
PARAGRAF-
DJUNGELN

- ♦ Förmögenhetsrättsliga frågor
- ♦ Familjerättsliga frågor, bouppteckningar, testamenten o. dyl.
- ♦ Bolagsfrågor
- ♦ Revisioner
- ♦ Fastighetsförmedling

JURIDISK BYRÅ
KEN LINDBERG AB

Torgg. 9 A, 22100 MARIEHAMN
Tel. 018-22 366, GSM 0457 3135466,
fax 018-22 380

Juridiska tjänster

ÅLANDSBANKEN

Vi erbjuder bl.a. följande juridiska tjänster:

- Köpebrev
- Bouppteckningar
- Arvskiften
- Testamenten
- Äktenskapsförord
- Bolagsbildningar
- Avtal

ÅLAND - tfn 29 011

Juridiska tjänster

JURIDISKA TJÄNSTER

Hör av dig till oss!

Jur.kand. Erica Pettersson
Tel 633 315

Jur.kand. Stefan Jakobsson
Tel 633 310

Andelsbanken
FÖR ÅLAND

FINNISKTJÄNST

DEBATT

Bra jobbat ÅHK!

■ **Ålands Handelskammare** har i dagarna kommit med en "Affärsplan Åland" som innehåller många tankvärda idéer och förslag som om de genomförs skulle öka Ålands möjligheter att utvecklas vidare.

Själv grundanslaget att se på Åland i förhållande till omvärlden är någonting vi bör ta till oss. För att vi som bor på Åland ska kunna bibehålla och utveckla vårt relativa välbefinnande måste vi i första hand klara av att konkurrera med vår omvärld. Vi måste lyckas göra Åland attraktivt så att vi själva trivs och så att vi kan dra till oss ny arbetskraft och kompetens som behövs för att bygga välbefinnande. "Bra barndagvård, bra skolor och bra omsorg gör att det åländska samhället blir attraktivt för inflyttade företag och individer".

en rad områden där åtgärder måste genomföras för att nå de uppställda målen. En samhällsreform bör genomföras för att minska byråkratin och öka effektiviteten. Man pekar på att Åland har en överstor offentlig sektor där andelen offentligt anställda är 33 % av totalantalet anställda jämfört med 25 % för övriga delen av landet. Kommunerna får allt svårare att leva upp till de utökade lagstiftningskraven.

Man lyfter fram miljöfrågornas stora betydelse. Förslaget att EU-medborgare ska kunna söka åländsk hembygdsrätt är intressant och sympatisk. Man för vidare fram en lång rad andra åtgärder inom olika områden för att få till stånd en fortsatt och accelererande positiv utveckling.

Affärsplanen lyfter fram **ÅHK för fram** ett antal visioner

Kalle Fogelström (s)

Svar på frågor om mödravård

■ **Med anledning** av insändaren av fyra mammor med frågor kring mödravården i framtiden önskar jag framföra följande.

Under sommaren centraliserades mödrarådgivningen på Södra Åland till Mariehamn på grund av vikariebrist. Under september genomfördes en enkät bland alla berörda gravida och nyblivna föräldrar. 44 stycken frågeformulär delades ut.

Av dessa svar framgick att 32 stycken önskade att mödrarådgivningen i fortsättning skulle sköts i den egna hemkommunen, fyra stycken ansåg sig hellre besöka rådgivningen i stan medan åtta stycken inte hade någon skillnad var deras rådgivningsbesök sköttes.

De flesta som svarade att de vill gå i den egna kommunen lyfte fram just de motiv till sitt ställningstagande vilka framgår av insändaren såsom närhet,

trygghet och kontinuitet.

Olika synpunkter angående denna omorganisering finns bland såväl personal som politiker. En arbetsgrupp arbetar med frågan för närvarande och försöker se över fördelar och nackdelar med centralisering respektive utlokalisering. Troldigtvis kommer frågan att lösas under detta år.

Birgitta Hermans
Klinikchef/överskötare

SPORT

■ **Beachvolleytävlingen**

Paf Open har fått grönt ljus av staden att nästa sommar stänga av Österleden medan tävlingarna pågår.

■ Särpsborgs Sparta FK vann söndagens match över Notodden med klara 5-0. Ålänningen **Kristoffer Weckström** fanns inte med i laguppställningen.

DART

3 oktober, 13 deltagare: 1) Kim Brandt, 2) Kenneth Brunila, 3/4) Andreas Sjöberg, 3/4) Jim Andersson.
Bästa utgång: Kim Brandt 154.
Minst pilar: Andreas Sjöberg 13.
180: Andreas Sjöberg*2.

Rätt tips

Lotto
9, 16, 18, 25, 26, 29, 34
Tilläggsnummer: 13, 14, 33
Vinstprognos: 7/-, 6+1/19.885,70 (10), 6/1.475,70, 5/42,60, 4/11,40
Tillägsdragning: 2, 5, 6, 7, 17, 31, 33.
Vinstprognos: 7/500.000,00 (1).

Joker
9 7 5 9 3 5 3
Vinstprognos: 7/-, 6/63.264,80 (1), 5/3.304,60, 4/416,50, 3/52,40, 2/11,30.

Viking Lotto
2, 4, 25, 38, 42, 48
Tilläggsnummer: 23, 24.
Lyckonummer: 6.
Vinstprognos: 6/-, 5+1/10.127,80 (4), 5/981,20, 4/24,50, 3/5,60.

V75, Seinäjoki
I/3, II/2, III/11, IV/2, V/1, VI/1, VII/7.
Strukna: I/2, II/4,5,10, IV/7.
Vinstprognos: 7/27,70 (9.158), 6/-, 5/-.

Stryktipset
1X1 1XX X1X 1121
Vinstprognos: 13/231,40 (864), 12/8,30, 11/2,20, 10/-.

Sportens kom ihåg

■ **Babysim:** Börjar torsdag 23 oktober och söndag 26 oktober. Platsen är Folkhälsans allaktivitetshus på Skeppargatan 11. För mer information och anmälan ring Bodil eller Gunilla på 16102.

■ **Folkrace Åland:** Finns det intresse av att åka till Skepptuna 25 oktober med buss och se på folkrace? Vi måste bli minst 20 stycken personer. Kontakta Tobias Björkman 04575541503

■ **IFK-bowling:** Årsmöte på Idrottsgården tisdag 19.00.

■ **NÅSS-simning:** Tuire Granesäter arrangerar två "Prova-på-tillfällen" med det senaste inom vattengymnastik. Det första tillfället blir den 25 oktober 15.30 i Ålands Idrottscenter.

■ **NÅSS-simning:** Vi inom NÅSS efterlyser fler funktionärer till Vikingsimmet, som arrangeras 18-19 oktober av ÅID:s simutskott.

■ **Ridtravarräff:** Kom till travbanans kafé tisdag 19.00 och träffa andra med ridtravare. Få tips idéer och lär känna andra.

■ **Våsc-innebandy:** Våsc årsmöte 27 oktober 18.30 i Baltichallen

■ **ÅID-skidor:** Arrangörskurs för längdskidåvlingar, fredag 17 oktober 18-22 och lördag 18 oktober 09-13 på Vikingahallen. Glenn Lindholm från FSS är kursdragare. Glenn kommer också att informera om nyheter inom vallning och material.

■ **ÅID-skidor:** ÅM på rullskidor

Krisen blev en repris

■ **Så har** krisen nått Finland med darr i många byxbuntar.

Depositionsgarantin höjdes till 50.000 euro, vilket var minimigräns i hela EU.

Märkligt är att direktörerna i amerikanska Lehmans ännu fyra dagar före total stängning begärde att få mera pengar att premiera några avgångna direktörer med, vilket dom också fick. 40miljoner dollar. Till saken hör att 4.000 lägre tjänstemän vilka fick sparken redan i mars inte fick en enda dollar i stöd.

I Lehmans fanns ett större antal direktörer av vilka en hade årslön på 86 miljoner dollar. De andra snäppet under med bonus och fallskärmarna ska vi inte tala om. Det säger en del om dessa herrars moral.

Detta har säkert bidragit till att få världsekonomin i gungning. Epicentrum i New-York och stormvågor över hela världen. Skattebetalare i många länder betalar finansvalparnas lek. Totalt oförläpligt.

Finansinspektionen i Finland bevakar isländska Kauptingbank. Finländares pengar sitter fast på obestämd tid. Krisen är här. Vem vill betala????

Kurre i Jurmo

lördag 18 oktober 14.00 i Bengtsböle Lemland. Herrar och damer 27km, juniorer U16 är 8km. Klassisk stil. Anmälningar till ÅID:s kansli tel. 19170 senast torsdag. Prisutdelning för Åländska rullskidcupen efter tävlingarna.

■ **ÅID-skidor:** Alla skidintresserade, skidresa till Idre 4-7 december. Anmäl dig till Charlotte på 04575267037 senast 10 november.

■ **Ålands Ryttare rf:** Höstmöte måndag 27 oktober 19.00 i stallkafeet på travbanan. Alla medlemmar välkomna. Vi bjuder på lite gott!

■ **Åland ishockeyförbund:** På höstlovet, torsdag 10.00-15.00, arrangeras en hockeydag för landsbygdens barn i Islandia. Gratis lunch serveras och det ordnas gratis transport från Norra Åland. För mera information och anmälan kontakta Henning Karlsson 0457-3421636 eller mail henning.karlsson@tsp.stm.fi. Sista anmälningsdag idag.

■ **Åland ishockeyförbund:** Nu är det dags att anmäla sig till årets upplaga av motionsserien. För mera information gå då in på www.ifkmariehamn.com/ishockey och vidare till övrigt och motionsserien. Sista anmälningsdag är på fredag. Anmälan mejlas till ishockey@aland.net. Vid frågor kontakta Henning Karlsson 04573421636.

■ **Åland ishockeyförbund:** Den 20 oktober 18.00 arrangeras en funktionärskurs i Islandia. Anmälan sker senast torsdag till www.ishockey@aland.net.

TV-programmet

7.00 Gomorron Sverige [56884868]

10.30 UR [3972752]

13.00 Rapport [37787]

13.05–13.50 Sportspegeln (R) [7593990]

14.10 Kyss henne! [3209481] **FILM** Svensk komedi från 1940. I rollerna: Thor Modéen, Åke Söderblom.

15.40 Andra Avenyn (R) [6295232]

16.10 Gomorron Sverige [2852752]

17.00 Rapport [62139]

17.05 Hannah Montana [9367771]

17.30 Reprisstart: Skrotnisse och hans vänner (R) [58042]

17.45 Pi [129752]

18.00 Bolibompa [38503]

18.55 Sportnytt [3382481]

19.00 Rapport [44706]

19.10 Regionala nyheter [9745936]

19.15 Fråga doktorn [654990] Hälsomagasin. Del 8 av 17. Reportage om Elliot som vid fyra månaders ålder fick stälkfädrar inopererade mellan skallbenen för att hjärnan skulle få plats att växa. Även 16/10, 18/10.

20.00 Kulturnyheter [96139]

20.15 Regionala nyheter [4697787]

20.30 Rapport med A-ekonomi [597]

21.00 Livet i Fagervik [60023] Svensk dramaserie från 2008. Del 4 av 12. Gästskådespelare: Ann-Sofie Rase, Johan Hedenberg, Anna Lindholm-Rosendahl, Kalle Westerdahl.

21.45 Topppform [558226] Hälsoserie. Del 4 av 12. Det är stora problem med koncentrationsförmågan i klassen och Blossom inser att hon behöver hjälp. Även 14/10, 16/10, 19/10.

22.15 Jann of Sweden [6508987] Dokumentär. Han kallas Jann of Sweden och bor i Kalifornien. Han är barberare – och cowboy.

22.30 Hockeykväll [961] IDel 5 av 14. Även 14/10.

23.00 Daddy's love [66348]

23.50 Kulturnyheter (R) [9809936]

0.05 Ondskan dör aldrig [4495462] **FILM** Amerikansk tv-thriller från 2003. I rollerna: Katherine Heigl, Thomas Gibson.

1.30–7.00 SVT24 [18290240]

10.30 24 direkt [36006874]

15.25 Rally-VM (R) [2897023] Årets trettonde VM-rally.

16.20 Gudstjänst (R) [5550145] Från St Maria syrisk-ortodoxa församling i Norrköping. Core-piskopos Mette Mourad leder gudstjänsten och predikar på arabiska.

17.35 Landet runt (R) [9820905] Veckokrönika. Del 9 av 24.

18.20 Nyhetstecken [6421874]

18.30 Oddasat [81868]

18.45 Utiset [947690]

19.00 Det vilda Kina [44503] Brittisk naurserie. Del 5 av 6. Pandans rike. Centrala Kina är trots de senaste årens enorma ekonomiska utveckling hem åt jättepandan och många andra karismatiska djur. Även 16/10 och 19/10.

19.55 Rapport [6133416]

20.00 Vem vet mest? [9503] Frågesport. Även 19/10.

20.30 Faktafrossa [8874] Frågeprogram. Del 7 av 10.

21.00 Vetenskapens värld [42416] Del 8. Fröjägarna. Följ med fröjägaren Ken Street till jordbrukets vagga i Centralasien. Där växte de allra första sädeslagen, men också de första linserna och de första kikärtorna. Idag är fröerna till dessa urväxter guld för genetiker världen över. Även 18/10.

22.00 Aktuellt [3139]

22.30 Säsongstart: Kobra [5110] Kulturmagasin. Del 1 av 9. ”Kobra” på besök i en ding ding värld. Samtidigt som världsekonomin kraschar säljs några av konstnären Damien Hirsts verk för ofattbara 1,3 miljarder kronor! Programledare: Kristofer Lundström.

23.00 Sportnytt [97481]

23.15 Regionala nyheter [3519706]

23.25 Rapport [5275941]

23.30 David LaChapelle (R) [56665] K special. Tysk dokumentär från 2006.

0.30 Zappa spelar Zappa (R) [4134269] Veckans konsert. Frank Zappa (1940–93) är en legendar i sitt eget gränsland mellan rock och jazz. Även 18/10.

1.30–2.00 Kunskap och vetande (R) [1338627] Danskt vetenskapsmagasin.

7.30 Nanny [437874]

8.00 Våra bästa år (R) [2466058]

8.55 Montel Williams show [2635042]

9.55 Top model 5 (R) [7545058]

10.50–11.40 Oprah (R) [1975110]

12.30 Rachael Ray [2628503]

13.25 Alla älskar Raymond [8879690]

13.50 Våra bästa år [8940597]

14.40 Oprah Winfrey show [4238058]

15.35 Cityakuten [5911110]

16.30 Just shoot me (R) [531684]

17.00 Top model 5 [505394]

18.00 Extreme home makeover [509110] Amerikansk inredningsserie från 2007. Del 1 av 33. Familjen Akanas hem i Honolulu förstördes i en över-svämning. Ty och hans team kommer till undsättning och hjälper familjen att renovera sitt hus.

19.00 Navy CIS [344110] Amerikansk kriminalserie

20.00 2 1/2 män [571413] Amerikansk komediserie från 2006.

20.30 Sjukhuset [921954] Svensk dokumentärserie från 2008. Del 25. Urban tar hand om en patient som kommer in med ambulans och lider av kraftiga bröstsmärtor.

21.00 Design: Simon & Tomas [980936] Svenskt inredningsprogram från 2008. Del 2. Familjen Anderberg består bland andra av tonårsdöttrarna Nadja och Roxanne.

22.00 Cityakuten [977508] Amerikansk dramaserie från 2007. Del 15 av 19. Neela, som är utmattad efter sitt sista skift på ortopeden måste fortsätta vara i tjänst på grund av ett schemalägningsmisstag.

23.00 SOS Familj [993400]

0.00 Shark [889375]

0.55 2 1/2 män (R) [9445288]

1.25 Navy CIS (R) [8612608]

2.20 The closer [3288066]

3.15 Drew Carey show [5135578]

3.40 Kalla mig Shirr [5069917] **FILM** Amerikanskt drama från 2001. I-rollerna: Michael Clarke Duncan, Chris Collins.

5.20–5.45 Alla älskar Raymond (R) [6267530]

6.15 Lättlagat (R) [52358416]

6.50 Nyhetsmorgon [51155400]

11.00 Nyheterna [568023]

11.05 Efter tio [2416481]

12.00 Nyheterna [674954]

12.05 Efter tio [404110]

12.45 Hem till gården [466706]

13.10 Hem till gården [1185042]

13.45 Nyhetskanalen [8159226]

14.00 Trav: Dagens rätt [167023]

14.30 Programstart: Bröllopsform (R)

15.25 Nyhetskanalen [6324665]

15.30 Doktorn kan komma (R) [925394]

16.25 Advokaterna (R) [970110]

17.25 Will & Grace (R) [956139]

17.55 That '70s show (R) [306110]

18.25 That '70s show (R) [490503]

18.55 Postkodlotteriets 50-50 [7566348]

19.20 Keno [473435]

19.30 Lokala nyheter [174868]

19.35 Lokalt väder [1524139]

19.40 Ekonominyheterna [5423416]

19.50 Vädret [5349400]

20.00 Nyheterna [371495]

20.30 Halv åtta hos mig [721936]

21.00 Första, andra, tredje [177526] Svensk livstilsserie från 2008. Del 2 av 8.

22.00 Matakuten [272990] Svensk matprogramserie. Melker Anderssons hårda ledarskap går inte hem hos mattanterna i Salem. Programledare: Bert Karlsson.

23.00 Nyheterna [609619]

23.25 Sporten [3948416]

23.35 Vädret [5560077]

23.38 Lokalt väder [305560077]

23.40 Fotbollsmåndag [9609771]

0.05 Volvo Ocean Race – veckomagasin [3710284]

0.40 'Allå, 'allå, 'emliga armén [1915269]

1.15 Jordan, rättsläkare (R) [8629998]

2.10 Numbers (R) [4108646]

3.00 Advokaterna (R) [8024375]

3.45 Kung av Queens (R) [6492462]

4.10 Säsongsavslutning: Hope & Faith [6483714]

4.35 South Park [1726356]

4.55 New York undercover (R) [3197153]

5.40–6.50 Nikolaj & Julie (R) [8146462]

6.00 God morgon med A-laget

10.00–11.09 Veta

16.09 Arkivpärlor

16.44 Närbild

17.14 Kortnytt

17.15 Ursäktä Birgitta! – Frågesport för sexor

17.45 BUU-klubben: Pussel Konstiga kännetecken.

18.15 TV-nytt

18.30 Uteliv

19.00 Svenska slag Del 7 av 8. Historiskt magasin. : Bomber och granater. Per Dahlberg berättar om fästningar och städer under Karl XI:s krig.

19.30 Äventyr i Amazonas (R) Del 2 av 10. Under den intensiva en vecka långa träningen möter de unga djungeläventyrarna spindlar och myggor.

20.00 TV-nytt

20.20 Sportnytt

20.25 Strömsö Fritidsmagasin om bl a mat, trädgård, hobby och verkstad.

21.04 5 minuter

21.10 Bettina på turné Dövtextning. Talkshow på svenska från Ekenäs där den svenska kriminologen och deckarförfattaren Leif GW Persson och den evigt aktuella skådespelerskan Birgitta Ulfsson är gäster i soffan.

21.50 Dokumentären: Skratet – ett vapen mot krig Vi beger oss på en resa till Afrika med organisationen Clownner utan gränser, och dess katalanske grundare Tortell Poltrona.

22.45 Kvällsnytt

22.50 Oddasat Nyheter på samiska. Textning till svenska och finska.

23.05 Krökta rummet Den gåtfulla ljusfällan. Populärvetenskapligt magasin med det nyaste och mest spännande inom forskningen. Programledare är Katrina Grönholm-Kulmala.

23.35–0.33 Jools Holland med gäster Brittisk musikunderhållning. Livespelningar varvas med spännande gäster och intervjuer.

ÅLANDSKANALEN

Kl 18.30, 19.30, 21.30, 22.30, 23.30.

Nyheter/Barnprogrammet "Påfågel"

I prpgrammet ser vi våra tittare uppträda i studion. **Programledare:** Lise Kalén.

ÅLANDS RADIO 91.3 MHZ

6.45–10.00 Gomorron. Med Eva Ericsson. **6.50** Beträktelse. Av Anette Bergbo. Sänds även c: a kl. 19:40. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **7.40** Sporten. Från söndag. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.00** Musikpaletten. Klassisk musik. **9.30** Ålandsnytt. **9.45** Sagostunden. Idag lyssnar vi till den första delen av sagan Kringel-Olle, skriven av Walter Stenström och uppläst av Astrid Olhagen. Veckans samtliga avsnitt även fredag 11:30. **10.00–14.00** Mittpädan. Med Tom Wiklund. **10.30** Ålandsnytt. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik. **12.15–12.30** Kulturen. Även 16:45 och även lördag 8:00. **13.00** Ålandsnytt. **13.03** Lyssnarnas 10 i topplista. Även 17:10. **14.00** Ålandsnytt. **14.03** Lyssnarnas åländska önskemusik. **15.00** Ålandsnytt. **15.03** Pensionärstimmen. Ett program producerat i samarbete med Norra Ålands pensionärsförening. Ävenlördag 14.00. **16.00** Aktuellt. **16.15–17.45** Åland i dag. Nyhetsmagasin med reportage, intervjuer och debatter. Med Petra Dahlberg. **16.15** Panelen. Även söndag 15:30. **17.00** Ålandsnytt. Även18:00. **17.45** Kulturen. Repris. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. Sänds även kl. 19:00. **18.06** Musik. **18.10** Lyssnarnas 10 i topplista. Från 12:03. **19.00** Ålandsnytt. Från16:00. **19.10** Åland i dag. Från 15:15-16:00 **20.00** Ålandsnytt. Från 17:03 **20.03** Åland i dag. Från 16:10- 16:45. **20.40–20.45** Beträktelse. Repris.

Barnprogrammet "Påfågeln"

kl 18.30, 19.30, 21.30, 22.30, 23.30

5.55 Ettans morgon-tv [39808597]

9.15 Dalens härskares (R) [5483752]

10.05 Nöjesrävarna [6942690] Del 1 av 5.

10.30 Ilona Rauhala [5042]

11.00 Tv-nyheter [74787]

11.05 Livet i Ballykissangel (R) [3144690] Bröd och vatten.

12.00 Ettans morgon-tv: Dagens rubriker [60348]

13.00 Tv-nyheter [59955]

13.05 Morgonetten [970394]

13.45 Arto Nyberg [8048085]

14.30 Läkarna [3042]

15.00 Tv-nyheter [37435]

15.05 Antikviteter och mysterier [6142077] Gruvkarlens arv 1/2. En bekant ber Louis värdera gamla gruvföremål. När Louis åker till stället råkar han i stormens öga.

15.55 Droppen [1051139]

16.00 Valet 08: Valzoom [4987058]

16.45 Världens skatter [769394]

17.00 Tv-nyheter [50394] Text-TV 335.

17.08 Livet i Ballykissangel (R) [300559684]

18.00 Tv-nyheter och väder [3023]

18.30 Nyhetsläckan [31690] Frågetävling om den gångna veckans nyhetsutsläpp. Överdomare Peter Nyman.

19.05 Prisma: De första rymdmännen [743936]

20.00 Mot [394]

20.30 Tv-nyheter och väder [75690]

20.55 Sportrutan [8861706]

21.00 Hemmasalongen: Bakom allt det här [50690]

21.40 Inkorrekt, Tuomas Enbuske!: Maken kan bytas till en bättre! [544023]

22.10 K-kont [3264961]

22.30 Tv-nyheter [70232]

22.35 Prima [5930416] Tilltalande vuxenfrågor för alla som är nyfikna på livet.

23.20 Presidentens kansli [5819771]

23.35 Fjärllinjen: Soldaten Svejik i stjärnornas krig [470058]

0.30 Euronews [1001511]

0.40 Nyhetsfönster [36425578]

4.00–5.55 Nyhetsfönster [5852714]

6.00 Tellus-frågesport [7886874]

6.50 Lilla tvåan [8849400]

8.43 Bara strunt? [302256752]

8.50 En ny start i livet [3277706]

9.35 En ny start i livet [2912892]

10.25 Dolt ord [29016394]

12.00 Frågespel [2761226]

13.10 Stallstjärnor [9068023]

14.00 Där har vi det [4665]

14.30 Ljuva Elisa [6034226]

15.20 Respasset-specialen: Stillahavsöarna [1924787]

16.10 McLeods döttrar [4936481]

16.55 Norge runt [9285077]

17.00 Harry och dinosaurierna [19665]

17.21 Lilla tvåan [100975329]

18.00 Den rätta frågan [88771]

18.25 Hjärtan i brand [9150023]

18.50 Tv-nyheter [1346416]

19.00 Regionala nyheter [15706] Regionala nyheter.

19.10 Sportrutan [7849023]

19.15 Tvåans höstväder [7846936]

19.20 Flyttfågelvägen [108690]

19.50 Smakresa: Matsafari [224226] Ungern. Idag tittar O'Meara

på hemligheter i det ungerska köket och får genast ny information om paprikor.

20.15 Bean [9248058]

20.30 Poliskameran [57752] Fartdårar. För stor hastighet har huvudrollen i omkring var tredje olycka. De värsta vansinneskörarna är de som är på flykt.

20.55 Galen grej [380232]

21.25 Flabbdass [491936]

21.50 Tv-nyheter, väder och sport [8002023]

22.05 Fixaren (F15) [1314077]

22.50 Flight of the Conchords [9203868] Sally är tillbaka. Jeanine möter sin gamla förälskelse, Sally, och inte har Brets känslor heller totalt svalnat för Sally.

23.20 Trejde skiftet [969787]

0.05 Musik-tv: Nya [5494191]

0.50 Tellus-frågesport [7450849]

2.00 Frågespel [4677714]

3.00 Dolt ord [4671530]

4.00 Sudoku [4697578]

5.00–6.00 Frågespel [4668066]

5.50 Väder [84875874]

6.25 God morgon Finland [82583110]

9.10 Känslor och dofter [5417139]

10.00 Frågesport [4729329]

10.50 Emmerdale [4235690]

11.20 Köpkanalen [2273665]

12.40 MTV3 Chatt [7292684]

13.55 Kullens kung [676042]

14.25 Frågesport [324987]

14.55 L.A. Law [5546706] Amerikansk dramaserie om en advokatbyrå i Los Angeles.

15.50 Nöjesnytt [7669868]

15.55 Frågesport [8094955]

16.25 De vackra och de djärva [3394787] A la Australien, Brooke!

16.55 Nyheter [9276145]

17.00 Idols [742503]

17.55 Vad ska vi äta idag? [2249348]

18.00 Emmerdale [989787] En serie om invånarna i byn Emmerdale.

18.30 Elixir [997706] Finlands mesta motionsprogram. Kom i form med Karoliina Blackburn och Janne Virtanen.

19.00 Sjuaans nyheter [986145]

19.15 Dagens väder [6491351]

19.20 Ekonomi nyheter [730232]

19.30 Dolda liv [372348] Del 1616: Juulia gläntar på gåtfullhetens ridå.

20.00 Släpp loss [613752] Inhemskt drame med Miina Maasola, Sari Puumalainen, Sara Paavolainen, Oskari Katajisto, Timo Torikka, Kari Ketonen, Lauri Nurkse, Hannu Kivioja, Terhi Kokkonen, Irina Koskelainen, Johanna Tukiainen, Heikki Lehtola och Mateus Tembe.

20.56 Keno [108203868]

21.00 Nians nyheter [169732]

21.10 Resultatrutan [1210503]

21.20 Syriana (K15) [42540394]

23.45 Flykten (F15) [4060077]

0.45 Stjärnorna i köket [2083207] En serie på stjärnkocken Anthony Bourdains bok om den tuffa restaurangbranschen i New York.

1.15 Vinstpotten late night [3276530]

2.30–5.50 MTV3 Chatt [20652714]

” Grattis Tony!! Singing bee.
MESSARE

debatt

Är du orolig för din ekonomi till följd av finanskrisen?
Ja: 32 %
Nej: 68%
472 personer svarade. Ny fråga på **nyan.ax**

Attraktiva Åland inte hållbart

■**Hållbara** Åland är tanke-smedjans förslag. Samhället skall genomsyras av hållbarhetstänkande är regeringens vision. Turistförbundets vision är högkvalitativ och hållbar turism. Vackra ord, men när Attraktiva Åland- gruppen med **Roger J, Annika J, Mikael L** och **Carin H** tänker till blir det motorbana, golfbana och att sälja ut stränderna som är de nyskapande åtgärder som skall stöda hållbar utveckling.

■**Motorbana:** Även om den på något sätt skulle lyckas uppfylla de låga miljökrav som dagens samhälle ställer bidrar den inte till hållbar utveckling.

Golfbana: Det går att bygga en golfbana som är ”restorable” dvs. återskapande En sådan bana bidrar till att öka den biologiska mångfalden i det område som den byggs. Denna typ av golfbana planeras inte, utan man vill i Åmnes skapa en helt vanlig bana som inte stöder hållbar utveckling.

Att bygga bort stränderna: På många turistorter börjar man förstå behovet av strand-skydd och planering. Byg-gande i strandnära lägen för utförsäljning är värmande för stunden men inte förenligt med långsiktigt tänkande.

Ett internationellt Casino med de kringeffekter i form av kriminalitet och ökat spel-beroende som med ganska stor säkerhet uppstår är svår-ligen förenligt med hållbar utveckling.

Mariebads utveckling kan man kanske göra hållbar till exempel genom att sätta solpaneler på taket för vat-tenuppvärmning och dylika åtgärder som gör det mindre resursslösande.

■**Turistförbundsgruppen** bör nog få bakläxa på sitt arbete. Någon form av utbild-ning i vad hållbart tänkande innebär vore på sin plats så att de inte tror att det räcker med att säga hållbart i rubri-ken och sedan komma med förslag som leder käpprätt åt ett annat håll.

Hållbar turism är oundvik-lig, hur den skall se ut behö-

■**Spel.** ”Ett internationellt Casino med de kringeffekter i form av kriminalitet och ökat spelberoende som med ganska stor säkerhet uppstår är svårigen förenligt med hållbar utveckling.” skriver Natur o miljö.

ver vi tillsammans fundera över.

Investeringar i fel riktning nu kommer vi att få betala dyrt för i framtiden.

Vänligen
Ålands Natur o Miljö rf

PS. Vart tog natur- och kulturturismen vägen?

”Tack och evig guldstjärna i himmelen till Gunnar Gårds-karl för ovärderlig hjälp vid uppbyg-gandet av kreativa Eldfesten i Sittkoff´s för små och stora under Open by Night. ” skriver insändarskribenterna.

En doftande bukett med eldrosor vill vi dela ut!

■**Tack och evig guldstjärna** i himmelen till **Gunnar Gårds-karl** för ovärderlig hjälp vid uppbyggandet av kreativa Eldfesten i Sittkoff´s för små och stora under Open by Night. Skulle alla vara lika entusiastis-ka och uppmuntrande som du skulle många lyckliga planeter dingla i taken!

Tack **Kari** för att du som tur var inte lyckades köpa moral i mataffärn, din genuina rebel-liska snällhet och för allt du lånar ut och hjälper till med, inspirerar och berör.

Tack till **Nicke** för guldkraft och sång vid lägerelden och trygga armars bärhjälp.

Tack **Waldorf barnträdgår-den Regnbågen** för lån av bord och stolar.

Tack **Bosse/pappa** och **Kerstin/mamma** för körande, bärande, tålmod och upp-muntran.

Tack **Bagarstugan** och **Nikolaj** för presentkort till utlottning. Tack för vatten **Du** på Nikolaj!

Tack **alla** som hjälper till med smått och gott och alla som kommer oc h skapar, skrålar och leker med oss och gör vär-lden mjukare och färggladare, livsdansen friare och cirkklarna helare!

Hälsar **Jennie, Caroline å Nina/Urkraft**

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ ■ ■ Till mamma med gott samvete! Alla har faktiskt inte råd att stanna hemma. Och en ensamstående har större möjlig het att stanna hemma tills barnet fyllt 3år. De får ut full tillägsdel på hemvårdstödet och kan söka bostadsbidrag och får oxå högre barnbidrag. Har själv varit ensam-stående med ett barn. Det är enda gången jag har haft möjlighet att vara hemma med mitt barn. Och vi lever inget lyx liv har inte de senaste och min tonåring nöjer sig med billigare kläder. Kul för er och era barn att du har haft den val möjlig heten, men alla har tyvär inte de. Jag skulle gärna stanna hemma tills min minsta är 3 år. Men de går inte ekonomiskt i hopp. Mamma till 4 barn. Och jag älskar mina under bara barn. Och de gör garanterat upprörd oxå. **040.**

■ ■ ■ Björn Afzelius vänder sig säkert i sin grav över det ytterst oprofessionella, respektlösa och nonchalanta tolkningen av hans musik på Ulfesby källarkrog i lördags. Stort beröm dock till den kulinariska upplevelsen med ”italiensk” service. **040.**

■ ■ ■ Har jaktlaget som jagar och står på pass på Tobölevägen är det jaktkultur? Är det inte förbjudet ni borde ha bättre förstånd! **040.**

■ ■ ■ Tack till Iris och Kerstin som ha tagit hand om mej i så många år! Puss från **Haje.**

■ ■ ■ Och till Anki och Per med! Puss till er också från **Haje.**

■ ■ ■ Du i svarta Golfen som höll på att backa över mej på parkeringen vid bussplan i lördags, se dej för! Nästa hinner kanske inte undan. **Överlevare.**

■ ■ ■ De var ett jäkla golfbanebyg-gande. **0457.**

■ ■ ■ Svar till 040... Har man faktiskt inte råd att ta vara på sina barn. Ja då borde man valt ett billigare alternativ och köpt kondomer. Det är väl ett konstigt sätt att sätt barn till världen och sen gnälla att man inte har råd att vara hemma och ta vara på dom. Det är inte samhället som ska ta vara på våra barn! Förr fick folk ta vara på sina barn själva utan barnpeng och allt vad ni gnäller om. Kanske folk skulle minsk ner bilparken och börja planera sina inköp bättre så har man nog råd att vara hemma med sina barn själv utan gnäll. **Mamma med gott samvete!**

■ ■ ■ De onda mak-terna är alltid starkare än de goda. Därför ser också världen ut som den gör. **0457.**

■ ■ ■ Nu jäklar Park! Nu får ni nog ta och be era ”live band” att ta och minska ner volymen och anpassa den till antalet kubik som finns i restaurangen. I lördags gick det inte exempelvis bara att sitta ner, ta en öl och läsa en tidning. Mitt på eftermid-dagen! H: **Najaim.**

■ ■ ■ Håller med G Lund: stäng av Jomala-rakan för biltrafik! Verkar som om den används av glopar som kör fram och tillbaka flere gånger om, i hög fart. **Livrädd cyklist.**

■ ■ ■ Kom igen nu alla glopar, dags att visa vem som bestämmer. Far ut och sudda på gatorna, vinderdäcken

skall ändå skruvas på snart. Annars kan man ju åka på trådarna en par veckor (blir halare och roligare så) kom ihåg att det inte bara är i löjlig dans man kan avsluta med en piruett! H. **Reta 5 om dagen.**

■ ■ ■ Tusen tack för artikeln om Isabel Kvarnfors. Skönt att läsa om en mänska som tänker längre än näsan är lång. **Den vakna medmänskan.**

■ ■ ■ Är dom dumma eller kan dom inte läsa? Jag sa inte att katterna skall vara inne! Skydda dom för farorna då och ta ansvaret! **0457.**

BLU-RAY SPELARE

SAMSUNG

BD-PI500

Ger dig överlägsen bild och ljud i full-HD

325€

AB ALANDS TV

Se mer på www.alandstv.com

Storag. 9, tfn 12 629

■ ■ ■ Älanningarna ska inte sätta ut priset i annonser, då summan sällan stämmer. Bilpriser stämmer nästan aldrig, vanligt att man vill ha lite mer än annonserat. Vanligt att säljaren säger att man ska ringa om en vecka för att kolla eventuell budgivning. Sedan finns det folk som ej säljer det dom annonserar, vill bara kolla ifall deras grejer är värda något. **040.**

■ ■ ■ Hellre objuden än obunden. **040.**

■ ■ ■ Fråga... Ska inte taxibilarna följa samma regler som andra bi-lister? Mvh **Undrande bilist som känner sig fränkörd när jag ligger i 90 km.**

■ ■ ■ Grattis Tony W! Du ägde verk-ligen. H. **En som tyckte det var kul att se killen som tillhör rösten.**

■ ■ ■ Parkeringen vid Mäsvägen 5 börjar mer och mer likna en förva-ringsplats för bilskrot. **040.**

■ ■ ■ Grattis Tony!! Singing bee. **040.**

■ ■ ■ Så länge dom åländska produkterna är svindyra och stora bidrag fås på Åland så måste bidragen ifrågasättas! Och skyll inte på EU, dom ger ju bidragen men vart tar dom vägen? **050.**

■ ■ ■ Vem är den snygga blondinen i 20-årsåldern på City livs? Grymt het. **040.**

■ ■ ■ Vilket proffsig och bra replik från Vikings restaurang-ansvarig i fredagens tidning angående klagomålet mot Rosellas försening 5/10, det var både välformulerat och förstäeligt. **040.**

■ ■ ■ Haha, Hördu du som klagar på att bönderna får bidrag, och tycker att bidragen skall vara till fattiga.. Hur tänkte du hinna fixa jakt licens och ha råd att köpa ett gevär och ha tid att fara ut och jaga din egen middag då? Hördu de är inte gratis för bönderna att få bidraget heller, dessutom – har vi inte bönder har vi ingen mat. Se dig om krig i världen och va inte en två älänning.. Allt du äter är tack vare bönderna! Så du kan ju börja jaga nu då så du överlever vintern.. Eller sluta äta det som finns att bjuda, då de inte verkar

duga de som finns.. Jäkla gnatande.. Gör något bättre själv annars.... **J. som går på lantis!**

■ ■ ■ Damen som kör vita finskre-gade bilen, bor vid bikupan, var ute och gick i söndags, ska vi 2 mysa nån gång, du vet vem jag är! Mvh **Grabben.**

■ ■ ■ När jag var ung och vi drack korkvin påta vi ner korkin i flaskan och skar korv med sabeln. **Karls-son.**

Dagens MMS-bild

■ ■ ■ Gullviva i oktober. Från 0457.

■ ■ ■ Ska äta en väl lagrad ost om 30 år. Från 040.

NYANS ROS

...till **alla** som medverkade vid invigningen av Jomala bibliotek; de som talade, sjöng och spelade, de som ställde i ordning, förberedde och lånade ut vackra saker, de som arbetade under evenemanget och sist men inte minst; **alla besökare** från när och fjärran. Tack för häls-ningar, uppvaktningar och presenter. **Gunilla Jansson**, Jomala bibliotek.

HÄLGE

ZITS

”Det är vettlöst att finländare äter exotisk fisk som importerats från andra sidan jordklotet för att den är mycket billigare än den inhemska.

HELSINGIN SANOMAT

ledare

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

Lilla Livet

Linnea Friman

Kom ut ur garderoben!

Någon sa till mig att ålänningar är väldigt sociala, det tar bara lite längre tid att släppa in nya människor i kretsen. ”Man vill liksom se vad de går för först”, förklarade personen. ”Så man vet vem de är”.

Hur uttrycker man bäst sin personlighet? I dagens samhälle kan man googla och faceboka vem som helst, men går det att ta reda på vem människan är på riktigt? Eller förvandlas människan till informationen som finns på nätet? Det vill säga en hög partybilder, lite jordgubbsplanter som dansar och medlemskap i gruppen ”Vi som är vänsterhäntha”.

Om man råkar springa på en livs levande människa på stan, är det hans eller hennes innersta jag man träffar? Eller är det en pole-rad yta byggd av märkeskläder, tjejtidningsi-deal, nyaste mobilen och en fulladdad ipod?

Det är väl ingen nyhet att berätta att man kan känna sig löjlig om man är fel klädd på en tillställning. Jag är knappast den enda som har stått i vild panik en fredagkväll och slitit ut alla kläder ur garderoben, eftersom ingenting plötsligt passar. Beror det på att kläderna inte matchar min sinnesstämning eller har allihopa plötsligt krympt ihop och blivit totalt ute, kan man fråga sig.

Vad tänkte jag på egentligen när jag kastade allt jag hade för händer, sprang in i reastormen och köpte stuprör/kjol med midja upp till öronen/Abba-outfit? Fast garderobs-dörrarna inte går att stänga är det bara den ödsliga kanten vid världens ände som finns därinne.

Men är det verkligen kläderna som gör en människa? Vissa retoriker hävdar att människor inte lyssnar så mycket på vad man säger, utan fokuserar på hur man ser ut.

Då styltar man alltså omkring som en vandrare reklampelare till allmän beskådan, och försöker kommunicera sina behov medan omgivningen rynkar lätt på pannan.

Modemaffian har tagit fasta på att kläder uttrycker personligheten och prackar på en dagens outfit, nästan vart man än vänder sig när man surfar på nätet. ”Stövlar från Prada, leopardtights från Myrorna och Musse Pigg-tischa från Valfri-svensk-klädkedja”. Vissa jeans är förbjudna och kläderna ska sitta lite lagom pösigt på beniga kroppar. Då vore det ju roligare om alla skulle börja redovisa vad de bar för klädesplagg, för vad är det som säger att det är 80-talisternas spelregler som gäller?

”Halare från Mattsons i Godby å stövlarna har jag köpt i Sverige.”

Annars får vi väl börja ta intryck av hur de gjorde förr. Vara trevlig mot människor man möter så att de kan bilda sig en uppfattning, nicka åt varann i samförstånd och högtidligt förklara att man är reko för alla som vill höra på.

Trots att Abba-outfiten var det enda i kläd-väg som inte befann sig i tvättkorgen den dagen.

Vem vill stoppa journalisters arbete?

Seriöst. Vi talar om morgontidningar och kvällspress och lägger, beroende på person, in en del värderingar i orden. Men oberoende av vad vi tycker om den journalistiska linjen så kan det inte gärna vara tingsrättens sak att tala om hur den skall se ut. Skall den ändras så måste det till en bred debatt där alla sidor kommer till tals.

Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Måste en journalist veta om en intervjuad talar sanning eller inte för att själv gå fri från ett eventuellt åtal senare? Och hur skall det gå till?

Det här är inte helt nytt, jag skrev om samma sak för ett antal månader sedan. Men det är aktuellt. Landskapsåklagaren har åtalat ett par, som i tidningen Åland har uttalat sig kritiskt om en husförsäljare. Paret i fråga säger att de inte har sagt det som står i tidningen, utan att det är journalistens påhitt och tolkningar.

Journalisten är inkallad som vittne. Om rätten mot journalistens påstående kommer till att paret inte har uttalat sig på det sätt som sägs i tidningen, vad händer då? Kan åtalet för årekränkning då flyttas över från paret till journalisten? Om det är så, så måste journalisten redan som vittne kunna försvara sig, bevisa att det som står i tidningen stämmer med det som har sagts.

Det blir en ohållbar situation för inte bara den här journalisten utan för alla journalister. Hur skall man kunna bevisa att det man skriver är sant?

Skall man spara sina anteckningar och i så fall hur länge? Kan man efter 2-3 år tyda det man har rafsats ner under en intervju? Det är inte kalligrafi man sysslar med när man gör anteckningar.

En del material är källskyddat. Personer har uttalat sig under löfte om att inte citeras eller nämnas vid namn. Källskyddet är stadgat i lag, inte kan journalisten då för rätten visa upp anteckningar som kan avslöja vem som har uttalat sig.

Borde journalister gå över från penna och block till bandspelare? För att kunna bevisa att det som står i tidningen stämmer med de uppgifter journalisten har fått.

Men även om journalisten kan visa att anteckningar och tidningstext stämmer överens så finns det oklarheter i vad som gäller.

I det nu aktuella fallet säger åklagaren så här:

”Vi sitter här i dag för att reda ut om paret har sagt det som de uppges ha sagt och om det som sagts är sant eller inte.”

Om rätten kommer till att paret har sagt det som uppges i tidningsartikeln, men att det inte är sant, i vilken mån anses då journalisten ha medverkat till att sprida en lögn?

Det finns saker man som journalist rent instinktivt låter bli att skriva, för att man vet att det inte är sant. Om någon till exempel påstår att grannen, som man legat i fejd med de senaste 30 åren, har tagit livet av sina föräldrar så kommer det inte i tryck, åtminstone inte utan att det först kontrolleras upp.

Men det finns så väldigt mycket annat som man inte kan veta och som inte heller går att enkelt kontrollera.

Ingen kan ha någonting emot att journalistiken är seriös, men en seriös journalist måste inom rimliga gränser kunna skriva vad folk säger utan att riskera åtal.

Om allt fler journalistiska alster av olika

orsaker hamnar i rätten så leder till att folk inte vågar uttala sig, alternativt att journalister inte vågar skriva. Eller båda. Slutresultatet blir tandlösa, räddhågsna alster. Är det vad vi vill ha?

Det sker övertramp, det vet vi alla, men ytterst sällan av den seriösa dagspressen. En journalist som går för långt tappar i trovärdighet och tas inte längre på allvar. Det betyder slutet på karriären. Det är inget man gör med vett och vilja.

Trots det skall man självfallet kunna granska det journalisterna ger ifrån sig. Men om man är ute efter nya riktlinjer för hur journalistiken skall se ut, är det då i tingsrätten de linjerna skall dras upp? Borde det inte ske inom ramen för en bred samhällsdebatt, där alla sidor kommer till tals?

Medierna motsätter sig garanterat inte en sådan debatt.

Harriet Tuominen

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.

Medlem av Tidningarnas förbund.

Kontrollerad upplaga 2007:
7.285 ex.

FÖRLÄGGARE

Nya Ålands Tidningsaktiebolag

ADRESS

Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15

KONTAKTER

Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)

Nyhetstips: Ring, skicka SMS

eller MMS 0457 323 4444

e-post: redaktion@nyan.ax

Nya Ålands hemsida

www.nyan.ax

Annonsavdelning och

administration: fax (018) 23 450

Redaktion: fax (018) 23 449

DISTRIBUTION

Vid utebliven tidning ring Posten

tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga

tider telefonsvarare.

Nya Åland: tfn 23 444 vard kl

8.30-16.15.

REDAKTIONEN

Chefredaktör & ansvarig

utgivare: Nina Fellman

tfn (018) 528 466
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:

Anna Björkroos/Malin Tillström

tfn (018) 528 442

redaktion@nyan.ax

Arkiv: Marita Smeds

tfn (018) 528 465

arkiv@nyan.ax

Familjeredaktör:

Kiki Alberius-Forsman

tfn (018) 528 451

Kulturredaktör: Jan Kronholm

tfn (018) 528 466

kultur@nyan.ax

Sportchef:

Johan Larsson

tfn (018) 528 462

sport@nyan.ax

ANNONS-AVDELNINGEN

Delice Lindegren

tfn (018) 528 457

annons@nyan.ax

ADMINISTRATION

VD: Stefan Norrgrann

tfn (018) 528 447

stefan.norrgrann@nyan.ax

Ekonomichef:

Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:

Margareta Sävstrand

tfn (018) 528 443

prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI

Consa Print Ab,

Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER

1.7.2008

Fortlöpande helår..... 189 €

halvår..... 100 €

kvartal 51 €

STOPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag

Eller text & mindre annonser

Annonser större än 600 mm

Färgannonser

Månd fre kl 12 : tor kl 14 : tor kl 14

Tisd mån kl 12 : fre kl 14 : fre kl 14

Onsd tis kl 12 : må kl 14 : må kl 14

Torsd ons kl 12 : tis kl 14 : tis kl 14

Fred tor kl 12 : ons kl 14 : ons kl 14

Lörd tor kl 14 : tor kl 12 : tor kl 12

Target: onsdagar kl 12.00.

Tel. 0600-9-1219. 5,05 € + lsa

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmäterverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN 02.45 L ¹⁾ 13.45	→	ÅBO 07.00/08.15 ¹⁾ → 13.35 19.15/20.15	→	M:HAMN 13.35 00.45 L
M:HAMN 23.55	→	H:FORS 09.55/17.00	→	M:HAMN 04.15

Passagerare med el. utan fordon skall vara på plats i check-in sen. 30 min före avg. varefter incheck/bilj./försäljn. ej kan garanteras

1) Reservation för charteravgångar på Galaxy 9-15.10. Kontakta vår resebutik för information

M:HAMN 04.25 13.45 L ¹⁾ 00.50 L	→	STOCKHOLM 09.30 /17.00 → 18.15 /19.15 ¹⁾ → 06.10 /07.10	→	M:HAMN 23.45 02.40 L 13.35
---	---	---	---	-------------------------------------

www.tallinksilja.fi

SILJA LINE

Torggatan 14, tel 16 711 eller 06001 74552 alla dagar kl. 08.00-21.00
(1,64€/besvarat samtal+alltid lns/msa)

TALLINK	Check-in senast 30 min. före avgång
Sthlm - Mariehamn - Tallinn	
18.00 - 00.50 10.00 - 05.00	→ 01.00 - 10.00 04.50 - 18.00
Torgg. 14 • www.tallinksilja.fi tel 16 711 el. 06001 74552 (1,64 €/besvarat samtal + alltid lns/msa)	

ÅLANDSTRAFIKEN tom 23.12-08					
MARIEHAMN-KAPELLSKÄR					
Måndag-lördag			Söndag		
MAR	KAP		MAR	KAP	
08.00	→ 09.15		12.00	→ 13.15	
16.00	→ 17.30		18.30	→ 19.30	
15.30	→ 12.00		17.30	→ 14.00	
22.00	→ 19.00		23.00	→ 20.00	
Buss Sto-Kap avg från Cityterminalen 1h 50 min före fartygets avg. Buss Norrtälje-Kapellskär ca 45 min före fartygets avg. Även buss Kap-Sto (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje.					
Endast direkt bussanslutning till Uppsala från Rosellas ank. till Kapellskär kl 17.30* samt till Rosellas avg. kl 12.00*. Bussen avgår kl 10.15* från Uppsala, Hjalmar Brantingsgatan/Tycho Hedéns väg. *Söndagar from 21/9 ansl. till Rosellas ank. kl 19.30 samt avg. kl 14.00. Bussen avg. kl 12.15.					
ÅLAND-STOCKHOLM dagligen			ÅLAND-FINLAND dagligen		
ÅLAND	STOCKHOLM		ÅLAND	ÅBO	H:FORS
01.10 L	→ 06.30		03.30 L	→ 07.35	
04.35 M	→ 09.40		14.25 M	→ 19.50	
09.55 M I)	15.30		23.45 M	→ 10.00	
14.25 M	18.55		14.10 M	→ 08.45	
14.10 M	→ 07.45		01.00 L	→ 21.00	
23.35 M	→ 16.45		04.25 M	→ 17.30	
07.45 M	→ 18.00 I)				
03.20 L	→ 20.10				
I) Reservation för charteravgång. Kontakta vår resebutik för information. M=Mariehamn L=Långnäs					
Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. före ord. avgång.					
BUSS: transfer med Sundsvists, Mariehamn (Storagatan 2)-Långnäs 1h före avgång. Även Långnäs-Mariehamn alla avgångar. 12 EUR/person.					
VIKING LINE			Storagatan 2, tel 260 111, bokn. 262 11 www.vikingline.ax		

Njut av vårt läckra Viltbord!

3/10 - 20/11 serverar vi Viltbord ombord. Gör en kryssning för den goda smakens skull och njut av läckerheter som hjort, älg, vildand, rotfukter, bär och svamp!

Viltbordskryssning 25 € inkl. viltbord, buss från Mariehamn + båtresor t/r

Turlista 8/9 2008-11/1 2009 (lokala tider)

Från Eckerö	alla dagar	13.30	18.30	fre-mån även 8.30
Från Grisslehamn	alla dagar	10.00	15.00	tors-sön även 20.00

Buss: Till Stockholm från alla båtankomster. 8.30-turen via Cityterminalen. Från Stockholm 1)Tekniska högskolan 2 h före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8.00 och 13.00 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn, Bussplan 1 h före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst.

Bokning tel. 28 300, växel 28 000. Grisslehamn 0175-258 00. Bokning även på www.eckerolinjen.ax	ECKERÖ LINJEN	Torggatan 2, 22100 Mariehamn
--	----------------------	------------------------------

Ta en paus...

Alla dagar M:hamn Sthlm
10:00 → 15:45

Sthlm M:hamn
Sönd-Tisd 18:00 → 02:00
Onsd-Lörd 18:00 → 03:30

BIRKA PARADISE

Bokning tel 28 040 www.birka.se

Vill du hjälpa?

För 10€ kan vi köpa 100 kg majs!

Inbetalning på konto: 203218-21939
Märk: Majs

Gottfrid Stenroos
Församlingen Ordet
Tillstånd 7 K14

Hjälp som når fram!

MÅNDAG 13 OKTOBER 2008

| dagens ålänning |

”Jag kör bil på stan”

Daniel Tuszkowski kör in på macken. Han ska tanka sin blåa bil och har en kompis med sig.

Hej, vem är du och vad gör du?

–Jag kom till Åland från Polen för första gången för två år sen för att plocka äpplen. Jag jobbade i Eckerö och Sund. Så stannade jag kvar och arbetar på Scantube som maskinoperatör sedan ett och ett halvt år tillbaka. Nu bor jag i Mariehamn, i Östernäs.

Du pratar bra svenska. Har du gått på kurs för inflyttade?

–Nej. Jag har gått i skola så många år i Polen så jag ville inte gå på kurs igen. Jag vill hellre jobba. Jag har lärt mig svenska på jobbet. Fast i början pratade jag mest engelska, men nu har jag bytt till svenska.

Vad har du för utbildning från Polen?

–Jag har utbildning inom data-teknik.

Hur trivs du?

–Jag trivs bra. Jag har fina arbetskamrater och vi umgås

Från Polen. Daniel Tuszkowski flyttade till Åland från Polen för två år sedan.
Foto: ANDREAS DIENERT

också delvis på fritiden. Jag är också tillsammans med andra kompisar.

Bor det många polacker på Åland?

–Ja. Vi är nog 50-60 stycken tror jag.

Vad gör du när du inte jobbar?

Kör bil på stan, säger kompisen, också hon inflyttad från Polen.

–Sitter vid datorn, tittar på

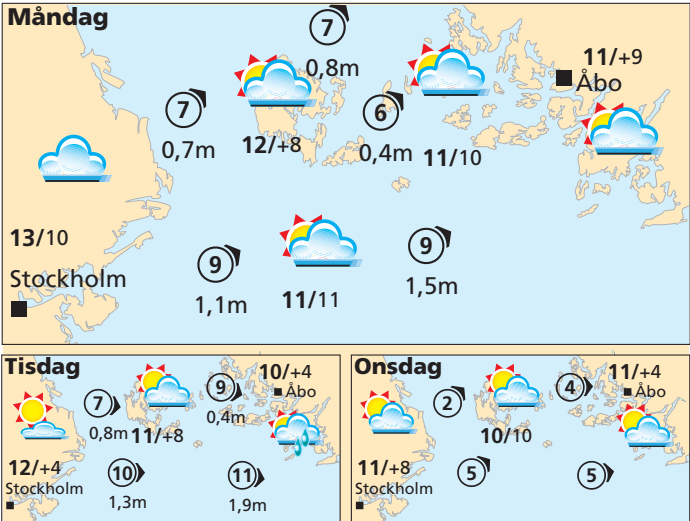
teve – och kör bil på stan, säger Daniel och skattar.

–Bensinen är så dyr så jag måste jobba mycket!

Och till sist – vem vill du hälsa till?

–Till Wiktorja Rozko, Jacek Wardziak och Karolina Wardziak.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

I går kl 15	temp.	moln.	
Jomala	13	☀	☀
Åbo	12	☀	☀
Helsingfors	13	☀	
Stockholm	14		
	temp.	vind	m/s
Nyhamn	12	V	8
Märket	12	VSV	9
Kumlinge	12	V	4
Vattenståndet i går kl 15			
Föglö +10 cm	Åbo	+6 cm	
Solen i dag	Upp	Ner	
Mariehamn	8:15	18:35	
Helsingfors	7:56	18:15	
Stockholm	7:22	17:44	

	METEOROLOGISKA INSTITUTET	Värdertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +Isa
--	---------------------------	--

Svampsoppa
1,5 l blandsvamp/5 dl förväll
1-2 gula lökar
2-3 msk smör
3 msk vetemjöl
1,25 l vatten + svampspad
2 buljongtärningar
1-1,5 dl grädde
salt, peppar

Skär svampen i bitar, förväll i sitt eget späd. Låt en del koka in, ta vara på resten. Fräs svamp och hackad lök i en gryta tills det ”knäpper” i svampen, strö över mjöl och rör om. Späd med hälften av vätskan, koka upp under omrörning. Slå i resten av vätskan, buljongtärningar och en del av grädden. Koka under lock ca 15 minuter. Tillsätt resten av grädden, smaka av med salt och peppar. Servera med bröd.

TIPSA 0457 313 4444 **MESSA 0457 323 4444** **RING 018 23444**

ÅLANDS SPECIALOST
ACA Ca 800g
825 kg
Gäller mån-lör
MATHIS
Punkten
VÄSTERNÄS TFN 16 220
Öppet: vard. 9-18, lörd. 9-14
www.mathis.ax

Renovering i nattklubben 13-30.10
Casinobaren
öppen
måndag-lördag
till 04.00
Välkommen!
Tel 24020
info@hotellarkipelag.ax
www.hotellarkipelag.com

ARKIPELAG

Muskelvärk, ont i ryggen eller nacken?
Hos LE Massage får du den hjälp du behöver!
Tel: 050-400 4867
www.lemassage.ax
LE Massage

ÅLANDS MUSEUM
Tisdag 14.10 kl.12
Bäsutställningsguidning
Onsdag 15.10 kl.12
Kultursoppa
Torsdag 16.10 kl.18-20
Vernissage:
Avtryck och visioner -
Hantverk 80 år

Välkomna!

TILL FIKAPAUSEN

Kopp & fat 7,50€
Skål 3,50€
KVALITET & STIL FÖR HEMMET
allaRum.
I Magasin • Torggatan 6, 22100 Mariehamn • Tel 15 915
Måndag - fredag 10.00 - 18.00, lördag 10.00 - 15.00

DIN SPORT & FRITIDSBUTIK!
FLEECETRÖJA
Dam modell
29€
(norm. 39€)
SPORT center
NORRAGATAN 9,
tel. 16 489, fax 16 589.
Öppet 9-17.30 **lörd. 10-14**

Veckans produkt

Sony Ericsson
HPM-85
49€
(Norm. 55€)
Bekväm och flexibel bärbar stereohandsfree
TeleButiken
Mariehamns Telefon Ab
Storagatan 6, tfn 27 448 www.telebutiken.ax

FOTO Framkalla dina digitala bilder enkelt via www.fotoplus.ax eller i kioskerna på Torggatan | tel: 14200 **FOTO**